

Ministrijas juridiskais statuss, struktūra un funkcijas	4
Ministrijas galvenie uzdevumi un prioritātes	5
Ministrijas padotībā esošās institūcijas	6
Būtiskākās izmaiņas pārskata gadā	8
Pārskats par paveikto kultūras jomās	10
Teātri	10
Muzeji	11
Bibliotēkas	13
Vizuālā māksla	15
Grāmatniecība	15
Mūzika	16
Filmu māksla	18
Kultūras pieminekļu aizsardzība	19
Tautas māksla un amatiermāksla	20
Kultūrizglītība	22
Ministrijas balvas un stipendijas	24
Pārskats par budžeta programmu rezultatīvo rādītāju izpildi	25
Personāla izglītošana un kvalifikācijas paaugstināšana	29
Ministrijas attiecības ar sabiedrību	29
Sabiedriskās domas aptaujas	29
Sabiedrības informēšana	29
Publikācijas	30
Valsts kontroles un iekšējā audita ieteikumu realizācija	30
Finansējums un tā izlietojums	31
Valsts budžeta līdzekļi	31
Valsts speciālā budžeta izlietojums	32
Maksas pakalpojumi un to izcenojumi	33
Investīcijas	34
Iemaksas starptautiskajām organizācijām	35
Saņemto ziedojumu un dāvinājumu izlietojums	35
Pasūtītie zinātniskie pētījumi	36
Ārvalstu ieguldījums programmu un projektu realizācijā	37
Ministrijas finansējums starptautiski nozīmīgiem pasākumiem	38
Prognozes un plāni	39
Pasākumi ministrijas darbības uzlabošanai	39
Starptautiskā sadarbība	40
Plānotie zinātniskie pētījumi	43
The Public Review. Brief Summary	45

LATVIJAS REPUBLIKAS KULTŪRAS MINISTRIJA

Kr. Valdemāra ielā 11 a, Rīga, LV - 1364

Tel: + 371 7224772

Fax: + 371 7227916

e-mail: kpol@km.gov.lv

www.km.gov.lv

CIENĪJAMIE LASĪTĀJI!

Jau otro gadu piedāvājam Jums Kultūras ministrijas Gada publisko pārskatu, kurš iepazīstina ar ministrijas prioritātēm, plāniem un gada darba rezultātiem, informē par ministrijas budžetu un tā izlietojumu.

1999.gads Kultūras ministrijā ir bijis ražīgs, neskatoties uz vasaras vidū notikušo valdības maiņu.

Pirmkārt, gada beigās Ministru kabinetā tika iesniegta Nacionālā programma "Kultūra". Šis ilgtermiņa plānošanas dokuments ir turpat divu gadu intensīva darba rezultāts, kura tapšanā bija iesaistīti vairāki desmiti ekspertu no visām kultūras nozarēm.

Otrkārt, tika atrisināts krietni samilzušais Latvijas Nacionālās operas finansējuma un nodokļu parāda jautājums. Operā sācies jauns darba cēliens ar sabalansētu budžetu un bez nodokļu parādiem. Turpinās darbs pie konceptuāliem priekšlikumiem par Nacionālās operas juridiskā statusa maiņu.

Treškārt, sperts liels solis preti jaunai Latvijas Nacionālajai bibliotēkai. Projekts guvis nozīmīgu starptautisku atbalstu. UNESCO ģenerālā konference pieņēma rezolūciju, kurā UNESCO dalībvalstis un starptautiskā sabiedrība tiek aicināta atbalstīt Latvijas Nacionālās bibliotēkas projekta īstenošanu.

Daudz paveikts arī citās jomās. Turpinājusies kultūras dažādo jomu finansēšanas struktūras pārkārtošana, izveidota Latvijas Nacionālā Kinematogrāfijas centra stratēģiskā nozares padome, sākts muzeju akreditācijas process, izstrādāts projekts "Kultūras menedžmenta loma reģionālās kultūras attīstībā" un sākta tā īstenošana. Finansējuma trūkuma dēļ diemžēl netika izveidota Bibliotēku pārvalde, tomēr arī bibliotēku jomā paveikts daudz – izstrādāti bibliotēku akreditācijas noteikumi un nacionālā kopkataloga veidošanas un izmantošanas projekts, turpinājusies projekta "Vienotais Latvijas bibliotēku informācijas tīkls" īstenošana.

Par savu darbu esam centušies regulāri informēt sabiedrību, sniedzot intervijas un rīkojot preses konferences. Tāpat ministrijā vienmēr ir gaidīti jūsu ierosinājumi, kritika un jautājumi.

Cerot uz veiksmīgu sadarbību ar Kultūras ministrijas Gada publiskā pārskata lasītājiem un visiem, kas ieinteresēti labvēlīgā Latvijas kultūras procesu attīstībā,

kultūras ministre

Karina Pētersone

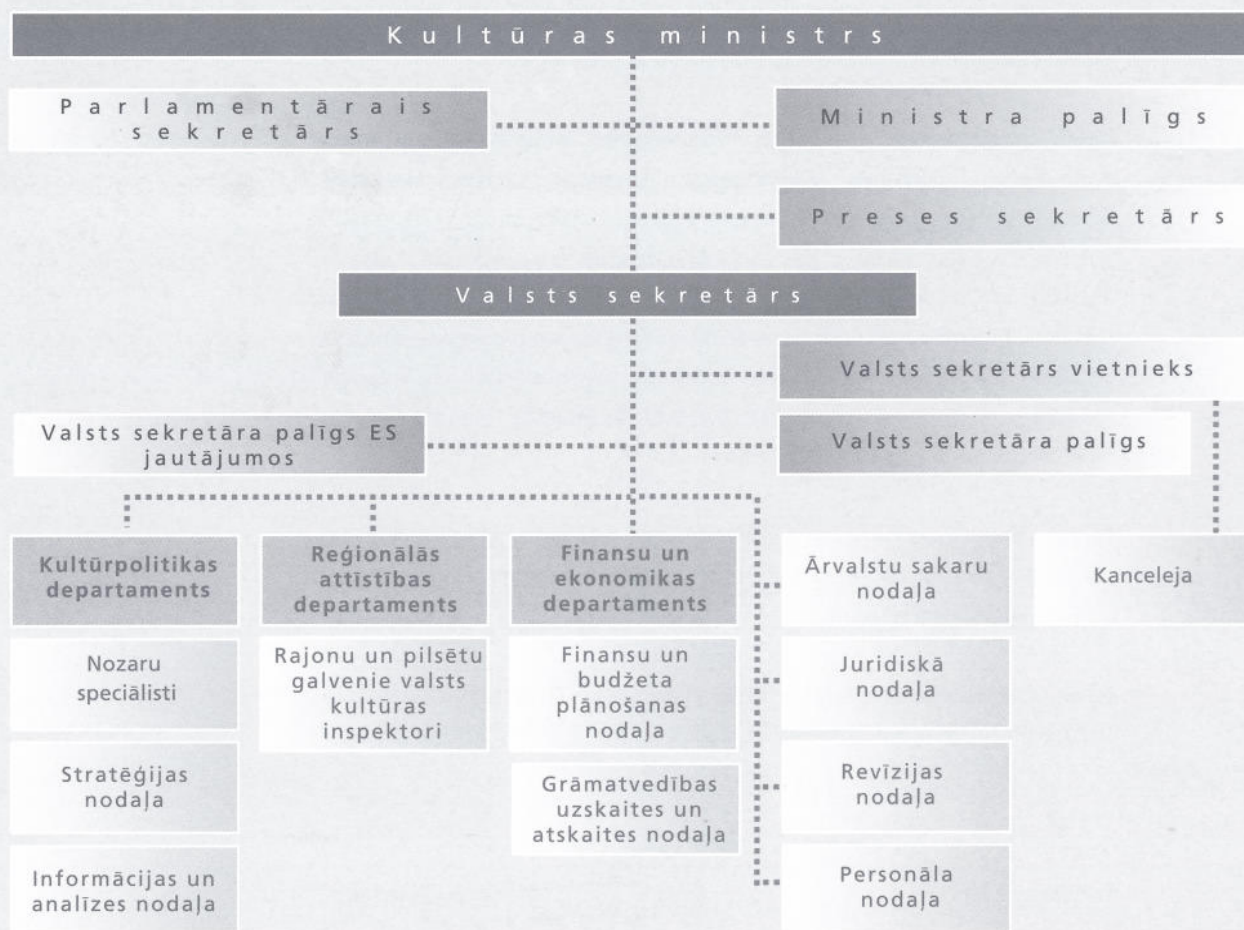
MINISTRIJAS JURIDISKAIS STATUSS, STRUKTŪRA UN FUNKCIJAS

Kultūras ministrija ir valsts pārvaldes institūcija, kas veido un koordinē valsts kultūrpolitiku un kultūrizglītības politiku. Kultūras ministrija darbojas, saskaņā ar "Ministriju iekārtas likumu", Kultūras ministrijas nolikumu, Ministru kabineta deklarāciju, Valsts kultūrpolitikas pamatnostādņem un citiem LR likumiem un normatīvajiem aktiem.

Kultūras ministrijas centrālajā aparātā ir 3 departamenti: Kultūrpolitikas departaments, Reģionālās attīstības departaments, Finanšu un ekonomikas departaments un 4 patstāvīgas nodaļas: Revīzijas nodaļa, Ārvalstu sakaru nodaļa, Juridiskā nodaļa un Personāla nodaļa.

Saskaņā ar nolikumu Kultūras ministrija savas kompetences ietvaros veic šādas funkcijas:

- izstrādā likumu un citu normatīvo aktu projektus, saskaņojot tos ar Eiropas Savienības normām;
- nodrošina valsts pārvaldes funkciju īstenošanu ministrijas pakļautībā, pārraudzībā un pārziņā esošās institūcijās;

- uzkrāj un analizē informāciju par kultūras un kultūrizglītības situāciju un procesiem valstī;
- pārzina situāciju teātra, mūzikas, kino, vizuālo mākslu, muzeju un galeriju, grāmatniecības un bibliotēku un citās kultūras nozarēs, kā arī neprofesionālās un tautas mākslas jomās un koordinē šo kultūras nozaru un jomu attīstību;
- nodrošina kultūras mantojuma apzināšanu un saglabāšanas kontroli, kā arī veicina kultūras mantojuma pieejamību un tā iesaisti dažādās sabiedriskās dzīves norisēs;
- pārzina un koordinē valsts kultūrpolitikas īstenošanu visā Latvijā sadarbībā ar pašvaldībām, visu veidu institūcijām, kultūras interesentu grupām un atsevišķiem indivīdiem;
- izstrādā priekšlikumus un noteiktā kārtībā iesniedz pieprasījumu valsts budžeta līdzekļu un investīciju piešķiršanai kultūrai un kultūrizglītībai;
- nodrošina kultūras jomai piešķirto valsts budžeta līdzekļu mērķtiecīgu izlietojumu un tā kontroli;
- organizē un veic revīzijas pārbaudes ministrijas pakļautībā, pārraudzībā un pārziņā esošajās institūcijās, kā arī veic pasākumus konstatēto trūkumu novēršanai;
- veic grāmatvedības uzskaiti un sastāda pārskatus atbilstoši likumiem un citiem normatīvajiem aktiem;
- sadarbojas ar masu saziņas līdzekļiem, regulāri informējot sabiedrību par savu darbību, kā arī sagatavo ikgadējo publisko pārskatu par Ministrijas darbību un valsts budžeta līdzekļu izlietojumu;
- sniedz metodisko palīdzību Latvijas kultūras institūcijām un kultūrizglītības iestādēm;
- kontrolē likumu un citu normatīvo aktu ievērošanu kultūras institūciju un kultūrizglītības iestāžu darbībā;
- veido valsts ārējo kultūrpolitiku - sagatavo un slēdz sadarbības līgumus ar citu valstu kultūras ministrijām un koordinē un vada šo līgumu, kā arī atsevišķu valsts nozīmes kultūras apmaiņas projektu īstenošanu.

MINISTRIJAS GALVENIE UZDEVUMI UN PRIORITĀTES

Kultūras ministrijas prioritātes :

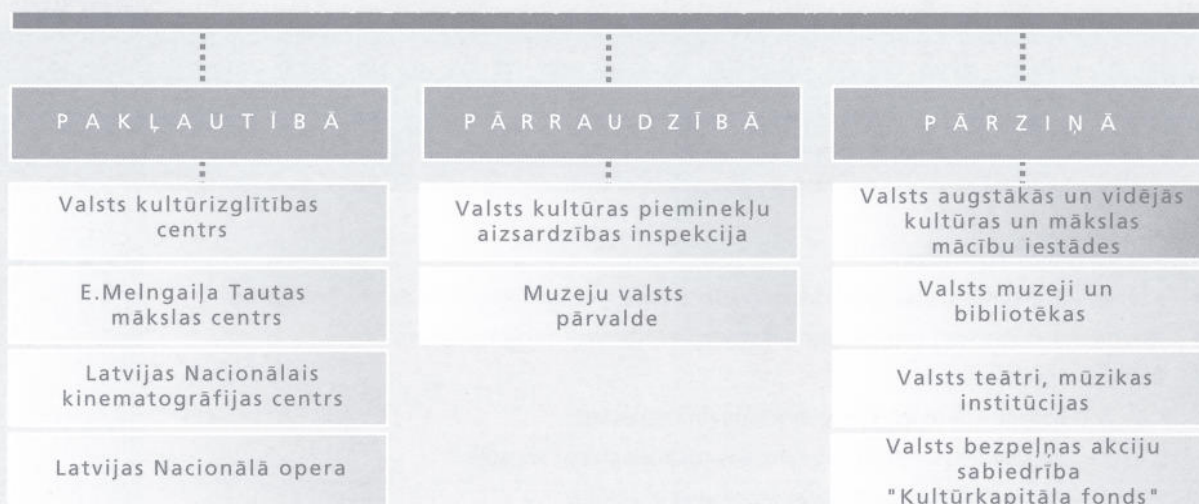
- konceptuālu, kultūrai stratēģiski nozīmīgu dokumentu, programmu izstrāde un īstenošana;
- likumdošanas izstrāde, papildināšana, sakārtošana (analīze, prognozēšana);
- kultūras decentralizācija:
 - novadu kultūrpolitikas definēšana un īstenošana;
 - profesionālās mākslas pieejamības nodrošināšana novados;
 - tautas daiļrades un mākslas procesu aktivizēšana;
 - kultūras centru veidošana;
 - kultūras minoritāšu, nacionālo kultūras biedrību darbības aktivizēšana;
 - bērnu un jaunatnes kultūras izglītības nodrošināšana.
- kultūras finansēšanas struktūras pārkārtošana;
- kultūras infrastruktūras sakārtošana nozarēs;
- zinātnisko pētījumu piesaiste un informācijas tehnoloģiju iespēju izmantošana kultūrpolitikas attīstības nodrošināšanai.

Saskaņā ar Ministru kabineta Deklarācijas izpildes rīcības plānu Kultūras ministrijai 1999.gadā tika noteikti šādi galvenie uzdevumi:

- Izstrādāt nacionālo programmu "Kultūra";
- Noteikt kultūratbildības sadalījumu starp valsti, pašvaldībām un privāto sektoru;
- Izstrādāt likumprojektu par Nacionālās bibliotēkas celtniecību;
- Iesaistīt galvenos valsts un pašvaldību kultūras informatīvos resursus vispārējā izglītībā;
- Sagatavot konceptuālus priekšlikumus par Latvijas Nacionālās operas darbību, izstrādāt likumprojektu "Par Latvijas Nacionālo operu";
- Veikt profesionālo kultūrizglītības iestāžu informatizāciju;
- Īstenot projektu "Kultūrpārvaldības informācijas sistēmas izveide";
- Stabilizēt Kultūrkapitāla fonda darbu, saskaņojot tā darbību ar valsts kultūrpolitiku;
- Iesaistīt Latvijas kultūru Eiropas kultūras apritē, pildot starptautiskās saistības kultūras nozarē.

Kultūras ministrijā darbs tiek organizēts gan atbilstoši ministrijas administratīvajai struktūrai, gan arī pēc komandu principa. Kultūras ministrija strādā ciešā sadarbībā ar ministrijas pakļautības un pārraudzības iestādēm, galvenajiem kultūras inspektoriem un profesionālajām radošajām sabiedriskajām organizācijām. Lai objektivāk tiktu pieņemti lēmumi un risināti valstiski nozīmīgi jautājumi kultūras nozarē, nozīmīgākie dokumentu projekti pirms lēmumu pieņemšanas tiek nodoti sabiedrības apspriešanai.

MINISTRIJAS PADOTĪBĀ ESOŠĀS INSTITŪCIJAS

Kultūras ministrijas pārziņā:

- Latvijas Nacionālā bibliotēka
- Latvijas Neredzīgo bibliotēka;
- Latvijas Nacionālais teātris;
- Latvijas Dailes teātris;
- Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas Krievu drāmas teātris";

- Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Jaunais Rīgas teātris";
- Valsts leļļu teātris;
- Valmieras drāmas teātris;
- Daugavpils teātris;
- Latvijas Vēstures muzejs;
- Rīgas vēstures un kuģniecības muzejs;
- Raiņa Literatūras un mākslas vēstures muzejs;
- Rīgas Kino muzejs;
- Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs;
- Rundāles pils muzejs;
- Turaidas muzejrezervāts;
- Latvijas Mākslas muzeju apvienība;
- A.Upīša memoriālais muzejs;
- O.Vācieša memoriālais muzejs;
- Latvijas Mākslas akadēmija;
- J.Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija;
- Latvijas Kultūras akadēmija;
- Latvijas Mūzikas akadēmijas E.Dārziņa mūzikas skola;
- Rīgas Doma kora skola;
- J.Mediņa Rīgas mūzikas koledža;
- A.Kalniņa Cēsu mūzikas koledža;
- Daugavpils mūzikas koledža;
- Jelgavas mūzikas koledža;
- E.Melngaiļa Liepājas mūzikas koledža;
- J.Ivanova Rēzeknes mūzikas koledža;
- Ventspils mūzikas koledža;
- J.Rozentāla Rīgas mākslas koledža;
- Rīgas lietišķās mākslas koledža;
- Liepājas lietišķās mākslas koledža;
- Rēzeknes mākslas koledža;
- Rīgas horeogrāfijas skola;
- Latvijas Kultūras skola;
- Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Bibliotēku informācijas tīklu konsorcijs";
- Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris";
- Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Valsts akadēmiskais koris "Latvija"";
- Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Koncertdirekcija";
- Valsts bezpeļņas akciju sabiedrība "Kultūrkapitāla fonds";
- Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "NĪ";
- Valsts uzņēmums "Rīgas Cirks".

B Ū T I S K Ā K Ā S I Z M A I Ņ A S P Ā R S K A T A G A D Ā

■ **Izstrādāts Nacionālās programmas "Kultūra" projekts** - ilgtermiņa darba plānošanas dokuments (2000 –2010), kurā ir attīstīti un konkretizēti "Latvijas valsts kultūrpolicies pamatnostādņēs" formulētie kultūrpolicies uzdevumi.

Programmu veido desmit apakšprogrammas:

- "Kultūras mantojums"
- "Muzeji"
- "Bibliotēkas"
- "Vizuālā māksla"
- "Tradicionālā kultūra un amatiermāksla"
- "Teātris"
- "Mūzika un deja"
- "Literatūra"
- "Filmu māksla"
- "Kultūrizglītība".

Nacionālās programmas "Kultūra" projekts iesniegts izskatīšanai Ministru kabinetā 17.12.1999.

■ 1999.gadā izdevās principiāli atrisināt gadiem krājušās Latvijas Nacionālās operas finansiālās problēmas, kas bija saistītas ar nepietiekamo valsts dotāciju operas darbības nodrošināšanai un parādiem, kas radušies laikā no 1995 –1999.g. Ar likumu "Par valsts budžetu 2000.gadam" tika dzēsti Operas nodokļu parādi, kā arī piešķirta papildus valsts dotācija 305 000 Ls apmērā. Tādējādi 2000.gada valsts budžetā Operai kopumā atvēlēti 1 488 293 Ls. Lai novērstu jaunu finansiālu problēmu rašanos, ar Ministru kabineta lēmumu tika izveidota **Latvijas Nacionālās operas Uzraudzības padome**, kuras kompetencē ir LNO finansiālās darbības kontrole un pārraudzīšana.

■ 1999.gada 20.oktobrī tika parakstīts starpministriju sanāksmes protokols "**Par funkciju decentralizāciju vai deleģēšanu jaunizveidojamām reģionu pašvaldībām**".

Ņemot vērā Ministru kabineta 1999.gada 31.augusta sēdē nolemtu, puses apsprieda Kultūras ministrijas kompetencē esošo funkciju decentralizācijas vai deleģēšanas iespējas jaunizveidojamām reģionu pašvaldībām un vienojās par šādu funkciju **decentralizāciju**:

- Reģiona kultūrpolicies izstrādāšana un īstenošana;
- Profesionālās mākslas attīstības un pieejamības veicināšana;
- Reģionālo kultūras norišu organizēšana;
- Profesionālās mūzikas kolektīvu dibināšana un uzturēšana;
- Tautas mākslas un kultūras iestāžu speciālistu metodiskā vadība, tālākizglītības organizēšana un nodrošināšana;
- Reģiona nozīmes kultūrvēsturisku objektu reģistra izveidošana un uzturēšana.

Vienojās par šādu funkciju **deleģēšanu** jaunizveidojamām reģionu pašvaldībām:

- Kultūras mantojuma pieejamības veicināšana;
- Muzeju darba reģionālās politikas izstrādāšana, reģionālo programmu īstenošanas nodrošināšana;

Bibliotēku darba reģionālās politikas izstrādāšana un realizācija, bibliotekāro pakalpojumu pieejamības nodrošināšana;
Profesionālo reģionālo teātru uzturēšana;
Reģionālās kultūrizglītības stratēģijas izstrādāšana un īstenošana;
Reģiona kultūras pieminekļu izpētes, konservācijas, remonta un restaurācijas darbu nodrošināšana.

■ Plašu starptautisku atbalstu guva Latvijas Nacionālās bibliotēkas, LNB Atbalsta fonda un dažādu valsts pārvaldes institūciju darbs, lai piesaistītu ārvalstu resursus nacionāli un starptautiski nozīmīgā projekta – LNB jaunās ēkas būvniecībai. **UNESCO ģenerālās konferences 26. plenārsēdē Parīzē 1999.gada 17. novembrī tika pieņemta rezolūcija, kurā UNESCO dalībvalstis un starptautiskā sabiedrība tiek aicinātas nodrošināt visu iespējamo atbalstu LNB jaunās ēkas būvniecības projekta īstenošanai.**

■ 1999.gada 11.maijā **parakstīta Latvijas Radošo Savienību padomes un LR Kultūras ministrijas Vienošanās par savstarpēju sadarbību.** Tās ietvaros notiek regulāras tikšanās un domu apmaiņa kultūrpolitiski nozīmīgos jautājumos. Kopā ar Radošo savienību padomi turpinās likumprojekta “Par profesionālās jaunrades statusu un organizācijām” izstrāde.

■ Demokrātijas principu īstenošanai, ievērojot sabiedrisko organizāciju pārstāvju deleģēšanas principu, Latvijas Nacionālā Kinematogrāfijas centra ietvaros **izveidota LNKC stratēģiskā nozares padome,** kas iniciē nozares attīstību veicinošus pārveidojumus kino jomā, tai skaitā izmaiņas likumdošanā un citos normatīvajos aktos, izstrādā priekšlikumus valsts finansējuma piešķiršanas kārtībai filmu nozarē.

■ **J.Rozentāla Rīgas mākslas koledža 1999./2000. mācību gadu uzsāka jaunās telpās -** rekonstruētajā skolas ēkā Hāmaņa ielā 2a.

■ **Uzsākts akreditācijas process muzejos** – vispusīga muzeju darbības analīze un stratēģiskā plānošana. Valsts atzīta jeb akreditēta muzeja statusu 1999.gadā ieguvuši pieci muzeji. Akreditācijas procesa rezultātā ir uzsākta Latvijas Mākslas muzeju apvienības reorganizācija.

■ 1999.gada 13.maijā tika atklāts **Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības Inspekcijas Informācijas centrs Rīgā, Pils ielā 20.** Tā uzdevums – informēt sabiedrību par kultūras mantojumu un kultūras pieminekļiem, to saglabāšanu un aizsardzību.

■ Ar Ministru kabineta 1999.gada 24.decembra rīkojumu nodibināts kamerorķestris **bepeļņas organizācija valsts SIA KREMERata Baltica.**

■ **Parakstīti dokumenti par starptautisko sadarbību:**

Starpvaldību līgumi:

Latvijas Republikas valdības un **Grieķijas Republikas** valdības līgums par sadarbību kultūrā, izglītībā un zinātnē (16.03.1999.),

Latvijas Republikas un **Spānijas Karalistes** līgums par sadarbību kultūrā un izglītībā (13.08.99.),

Latvijas Republikas valdības un **Čehijas Republikas** valdības līgums par sadarbību kultūras jomā (10.05.99.),

Latvijas Republikas valdības un **Horvātijas Republikas** valdības līgums par sadarbību kultūrā (22.10.99.).

Starpministriju līgumi:

Ukrainas Kultūras un mākslas ministrijas un Latvijas Republikas Kultūras ministrijas vienošanās par sadarbību kultūrā 1999. - 2001. gadam (30.05.99.).

Starptautiskās sadarbības programmas noteiktam laika posmam:

Latvijas Republikas Kultūras ministrijas un **Ķīnas Tautas Republikas** Kultūras ministrijas kultūras apmaiņas programma 2000. -2002. gadam,

Latvijas Republikas Kultūras ministrijas un **Krievijas Federācijas** Kultūras ministrijas sadarbības programma 1999. - 2000.gadam,

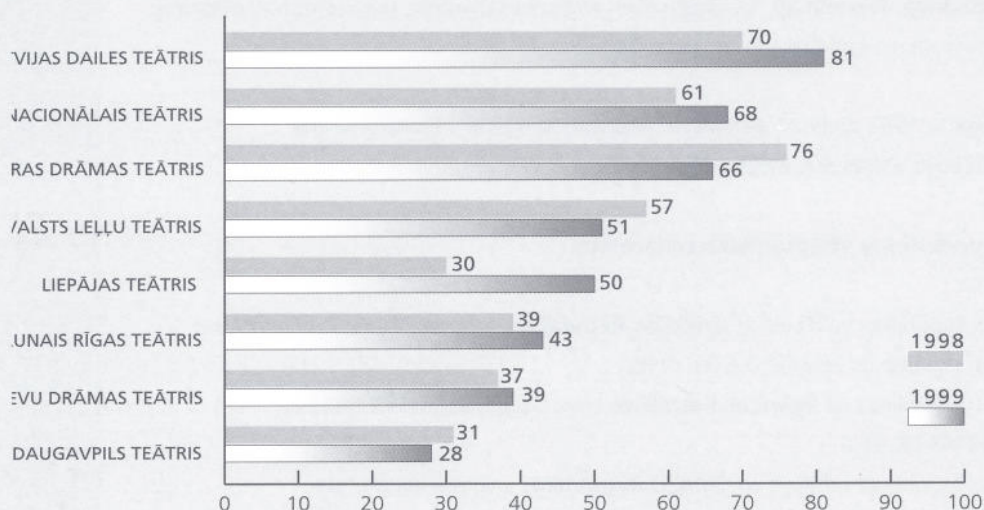
Darba programma 2000.-2001. gadam sadarbībai starp Latvijas Republiku un **Flandriju** LR valdības un Flandrijas valdības līguma īstenošanai.

P Ā R S K A T S P A R P A V E I K T O K U L T Ū R A S J O M Ā S

TEĀTRI

Pārskata gadā Latvijā darbojās 7 valsts un 2 pašvaldību profesionālie teātri. Pēc pāriešanas pašvaldības pārziņā veiksmīgi turpināja darboties Liepājas teātris: tika sakārtota infrastruktūra, cēlās iestudējumu mākslinieciskais līmenis, par ko liecināja arī galvenā balva gadskārtējā profesionālo teātru skatē M.Zālītes un J.Lūsēna rokoperas "Kaupēn, mans miļais" iestudējumam.

VIDĒJĀ APMEKLĒTĪBA TEĀTRA TĒLPĀS (%)

1999.gada 7. jūlijā tika izdots MK rīkojums "Par bezpeļņas organizāciju valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Rīgas Krievu drāmas teātris"". Juridiskā statusa maiņa ļaus teātrim elastīgāk darboties tirgus ekonomikas apstākļos. Teātra finansiālo un radošo darbību pozitīvi ietekmē tā atbalsta fonda – *Rīgas Krievu drāmas teātra garantu sabiedrības* – aktivitātes.

1999./2000 mācību gadā Daugavpils Pedagoģiskajā augstskolā tika uzņemts aktieru kurss Daugavpils teātra latviešu trupas veidošanai. Četrgadīgo studiju programmu finansē Daugavpils pilsētas dome.

Profesionālo teātru atbalsta programmas ietvaros saņemtie 100 000 Ls izlietoti:

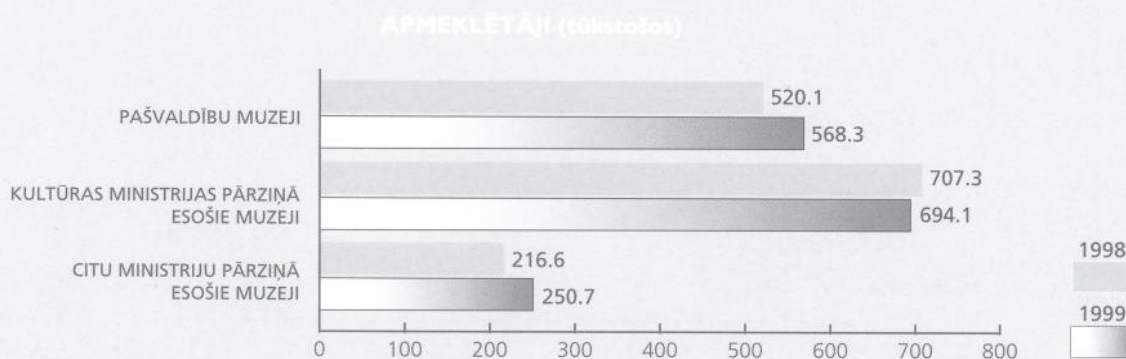
- Latvijas Nacionālajā teātrī - gaismu aparatūras iegādei – 25 444 Ls
- Latvijas Dailes teātrī - gaismu pults un skaņu aparatūras komplekta iegādei – 23 000 Ls
- Rīgas Krievu drāmas teātrī - ugunsdzēsības sistēmas rekonstrukcijai – 13 056 Ls
- Daugavpils teātrī – gaismas aparatūras nomaiņai – 11 500 Ls
- Valsts leļļu teātrī - tehniskajam aprīkojumam – 10 000 Ls
- Valmieras drāmas teātrī – ugunsdzēsības sistēmas ierīkošanai -10 000 Ls
- Liepājas teātrī – tehniskajam aprīkojumam - 7 000 Ls.

MUZEJI

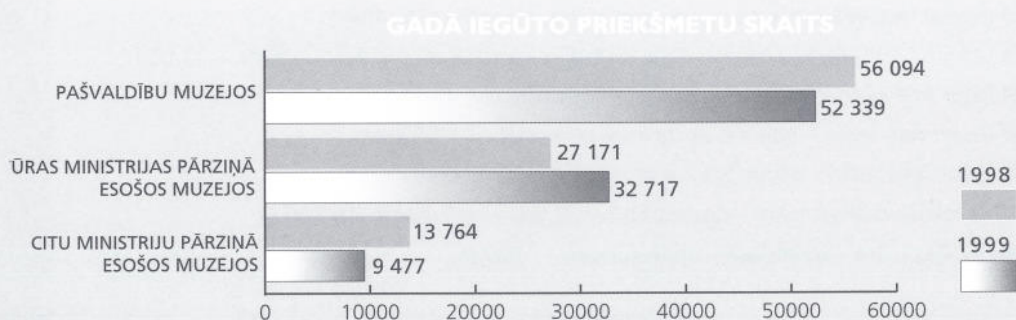
Muzeju darbības koordināciju veic Muzeju valsts pārvalde. Pārskata gadā Latvijā darbojās 40 valsts finansēts, 91 pašvaldību finansēts un vairāk nekā 120 dažādu iestāžu, organizāciju, fondu un privātpersonu finansēti muzeji. Muzeji ir pieejami visos Latvijas reģionos, vērojama jaunu pilsētu un pagastu muzeju veidošanās. Iezīmējama tendence sniegt valsts atbalstu privātajiem muzejiem – ir izstrādāta koncepcija par valsts atbalstu Latvijas 50 gadu okupācijas muzeja darbībai.

Muzeju valsts pārvaldes darbības prioritāte bijusi muzeju darbības **profesionalitātes** stimulēšana:

- uzsākts akreditācijas process – vispusīga muzeju darbības analīze un stratēģiskā plānošana. Valsts atzīta jeb akreditēta muzeja statusu 1999.gadā ieguvuši pieci muzeji, ir uzsākta Latvijas Mākslas muzeju apvienības reorganizācija.
- uzsākta muzeju darbinieku tālākizglītības nodrošināšana. 1999.gadā kursos un semināros apmeklējuši 235 muzeju speciālisti.
- turpināts darbs Muzeoloģijas studiju programmas izveidei Latvijas Kultūras akadēmijā, sagatavojot potenciālo lektoru grupu un izstrādājot studiju programmas saturu. Šo projektu finansiāli atbalstījusi Lielbritānijas Padome.

Nacionālo muzeju krājumu – valsts un pašvaldību muzejos uzkrātās kultūrvēsturiskās liecības – veido 4,7 miljoni muzeja priekšmetu. Tie ir bāze muzeju izstādēm un ekspozīcijām, zinātniskajam un izglītojošajam darbam. Šī potenciāla pieejamības nodrošināšanai turpinās darbs pie datorizēta Nacionālā muzeju krājuma kopkataloga izveides. Rasts risinājums likvidējamās Rīgas porcelāna rūpnīcas muzeja kolekcijas saglabāšanai Nacionālā muzeju krājuma sastāvā, šo kolekciju nododot Rīgas pilsētas īpašumā un eksponēšanā iesaistot Dekoratīvi lietišķās mākslas muzeja speciālistus. Pārskata gadā ar valsts atbalstu iepirkti muzejiskie priekšmeti (t.sk. mākslas darbi) par kopējo vērtību 41605 Ls.

Izplatītākais muzeju **izglītojošā darba** veids joprojām ir ekskursijas. 1999.gadā muzejos ir apkalpotas 21 364 ekskursijas. Muzeju piedāvājums kļūst daudzveidīgāks – dažāda vecuma skolēnu auditorijām tiek veidotas muzejpedagoģiskas programmas. Muzeju valsts pārvalde izdevusi informatīvu bukletu "Ejam uz muzeju! Netradicionālais muzeju piedāvājums skolām."

Organizējot starptautiskas konferences par kultūrtūrisma ("Muzeji un kultūrtūrisms" – Turaidas muzejrezervātā) un reklāmas problēmām ("Muzeju reklāmas prakse un saikne ar sabiedrību" – Rīgas vēstures un kuģniecības muzejā), muzejos tiek sekmēta apmeklētāju apkalpošanas pilnveidošana.

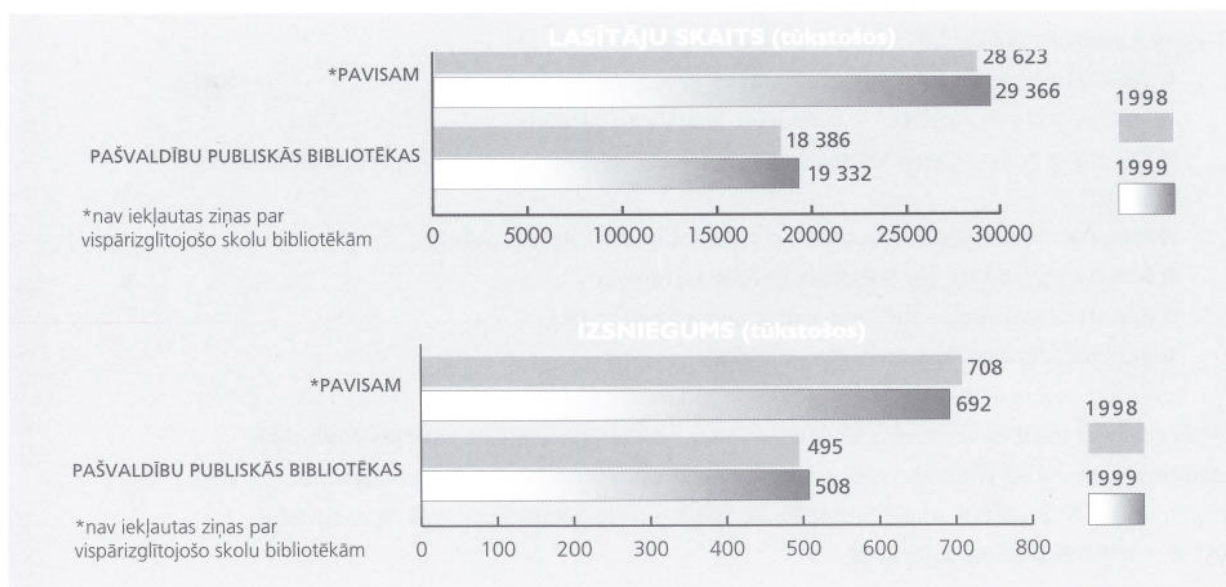
iesaistoties **starptautiskajā sadarbībā**, muzeji aktīvi veido Latvijas tēlu pasaulē. 1999.gadā ir uzsākti plaši sadarbības projekti:

- izstāde par Latvijas un Zviedrijas vēsturiskajām saiknēm "Trīs zvaigznes un trīs kroņi", kas tiks eksponēta 2001.gadā;
- A.Frankas muzeja (Nīderlande) ceļojošā izstāde "Anna Franka – vēsture šodienai", kas tiks eksponēta 2000.gadā sešās Latvijas pilsētās.

BIBLIOTĒKAS

Bibliotēkas ir būtiska un neaizvietoama sabiedrības kultūras, izglītības un informācijas infrastruktūras, kā arī kultūras mantojuma sastāvdaļa. Valsts un pašvaldību pasākumi bibliotēku politikas jomā tika vērsti uz to, lai pašreizējo finansiālo, materiāltehnisko un informacionālo resursu ietvaros iespējami pilnīgāk nodrošinātu iedzīvotājiem vienlīdzīgas tiesības un iespējas informācijas brīvai pieejamībai.

Bibliotēku pakalpojumi aptver visas iedzīvotāju darbības jomas un visas iedzīvotāju vecumgrupas. Latvijā nav formālu likumdošanas vai politisku ierobežojumu bibliotēku un informācijas pieejamībā. Iedzīvotāju tiesības un iespējas brīvi piekļūt nepieciešamai un kvalitatīvai informācijai galvenokārt ierobežo bibliotēku nepietiekamais finansiālais, materiāltehniskais, tehnoloģiskais un informacionālais nodrošinājums, kas ietekmē bibliotēku pakalpojumu apjomu un kvalitāti. No kopējā Latvijas iedzīvotāju skaita 40 % ir reģistrējušies kā bibliotēku lietotāji. Katrs lietotājs apmeklējis bibliotēku vidēji 13 reizes gadā un tam izsniegtas vidēji 42 grāmatas un citi izdevumi. Ik uz 2200 iedzīvotājiem ir viena bibliotēka, katra iedzīvotāja rīcībā – vidēji 26 grāmatas un citi izdevumi.

1998.gadā Latvijas Nacionālais standartizācijas un metroloģijas centrs reģistrēja Latvijas standartu (LVS ISO 2789:1991) Informācija un dokumentācija – Starptautiskā bibliotēku statistika, kurš balstās uz UNESCO leteikumiem bibliotēku statistikas starptautiskajā standartizācijā. Šī standarta prasības ir ievērotas 1999.gada bibliotēku statistisko pārskatu sastādīšanā un statistikas datu apkopošanā, kas nodrošina Latvijas bibliotēku statistikas datu salīdzināmību ar citu valstu bibliotēku darba statistiku. Saskaņā ar standartu Latvijas bibliotēku sistēmu veido:

- 974 publiskās bibliotēkas (t.sk. 922 pašvaldību publiskās bibliotēkas un 52 citas publiskās bibliotēkas);

- 1123 skolu bibliotēkas (1060 vispārizglītojošo skolu bibliotēkas; 63 profesionālās izglītības iestāžu bibliotēkas);
- 60 speciālās bibliotēkas;
- 26 augstākās izglītības iestāžu bibliotēkas;
- 1 nacionālā bibliotēka (Latvijas Nacionālā bibliotēka);
- 1 nozīmīga nespecializēta bibliotēka (Latvijas Akadēmiskā bibliotēka).

Vispieejamākais un plašākais ir pašvaldību publisko bibliotēku tīkls, kurā, salīdzinot ar 1998.gadu, notikušas šādas izmaiņas:

- pašvaldību publisko bibliotēku skaits samazinājies par 15, kas galvenokārt noticis bibliotēku apvienošanas rezultātā;
- bibliotēku lietotāju skaits pieaudzis par 8920;
- bibliotēku apmeklējumu skaits pieaudzis par 280110;
- izsniegums pieaudzis par 877423;
- aktivizējies bibliotēku sadarbība starpbibliotēku grāmatu apmaiņas jomā – saņemto SBA pieprasījumu skaits pieaudzis par 1336, nosūtīto SBA pieprasījumu skaits pieaudzis par 1677;
- uzlabojušies bibliotēku darbinieku profesionālās kvalifikācijas rādītāji – palielinājies bibliotekāru skaits ar augstāko izglītību (+11) un vidējo bibliotekāro izglītību (+31).

Saskaņā ar 1998.gada 21.maijā pieņemto Bibliotēku likumu, 1998.gada 22.decembrī MK ir apstiprinājis Bibliotēku pārvaldes nolikumu, diemžēl Bibliotēku pārvalde savu darbību nav uzsākusi, jo 1999.gada budžetā netika piešķirti finansu līdzekļi tās darbības nodrošināšanai.

Turpinājās likumā noteikto MK noteikumu projektu izstrāde:

- Bibliotēku akreditācijas noteikumi pieņemti 1999.gada 2.februārī;
- Vietējas nozīmes bibliotēku tīkla darbības noteikumu projekts;
- Bibliotēkas darbam nepieciešamo darbinieku skaita un darbinieku amatu noteikšanas kārtības projekts;
- Nacionālā kopkataloga veidošanas un izmantošanas noteikumu projekts;
- Noteikumu projekts par Nacionālo bibliotēku krājumu;
- Bibliotēku materiālā un tehniskā pamata normatīvu projekts;
- Bibliotēku finansēšanas normatīvu projekts.

Aktīvu darbību uzsākusi saskaņā ar Bibliotēku likumu 1998. gadā izveidotā **Latvijas Bibliotēku padome**, kura izskatījusi un akceptējusi izstrādātos Ministru kabineta noteikumu projektus, pieņēmusi vairākus atzinumus par bibliotēku likvidāciju un reorganizāciju un izskatījusi dažādus aktuālus bibliotēku darba jautājumus.

Bezpeļņas organizācija valsts SIA "Bibliotēku informācijas tīklu konsorcijs" turpināja īstenot astoņu valsts lielāko bibliotēku automatizācijas projektu "Vienotais Latvijas bibliotēku informācijas tīkls". Kopumā Latvijā tikai apmēram 7% bibliotēku savā darbā izmanto datorus. Lai bibliotēku darbā aktivāk ieviestu jaunas informācijas tehnoloģijas, jau 1996. gadā Kultūras ministrija kopā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku un IT ALISE izstrādāja pašvaldību publisko bibliotēku automatizētās sistēmas koncepciju, kura kļuva par pamatu projekta "Latvijas publisko bibliotēku vienotā informācijas tīkla izveide" izstrādei. Šis projekts 1999.gadā atkārtoti tika iesniegts Valsts investīciju programmai, bet

diemžēl netika atbalstīts. Pašlaik šis projekts, kuru speciāli izveidotā darba grupa ir pārstrādājusi un papildinājusi, ir iekļauts kā sastāvdaļa Latvijas Nacionālās bibliotēkas būvniecības projektā.

Izmantojot valsts budžeta līdzekļus - gan budžeta apakšprogrammu "Bibliotēkas", gan Kultūrkapitāla fonda piešķirumus, tika sniegts atbalsts bibliotēkām svarīgu attīstības problēmu risināšanā:

- sniegta palīdzība pašvaldību publiskajām bibliotēkām nacionālās grāmatniecības izdevumu iegādē un tālākizglītībā - šiem pasākumiem izmantoti 28 000 Ls ;
- Kultūrkapitāla fonds atbalstījis 25 bibliotēku nozares projektus par kopējo summu 39 412 Ls.
- Latvijas Lauku attīstības programmas apakšprogrammā "Lauku bibliotēku attīstība" ietvaros 1999.gadā organizēti desmit kursi un semināri lauku bibliotekāru tālākizglītībā.

VIZUĀLĀ MĀKSLA

Vizuālo mākslu jomā valsts ir uzņēmusies atbildību galvenokārt par agrāko laika posmu mantojuma saglabāšanu, piešķirot bāzes finansējumu Latvijas Mākslas muzeju apvienības (LMMA) pamatdarbībai un plānoto izstāžu organizācijai. Lai sakārtotu un optimizētu LMMA (kurā ietilpst pieci mākslas muzeji) darbību, 1999. gadā tika uzsākta tās reorganizācija.

Pārskata gadā LMMA tika iedalīts 16 031 Ls mūsdienu vizuālās mākslas mantojuma uzkrājuma veidošanai.

Turpinājās organizatoriskais darbs "Latvijas laikmetīgās mākslas centra" izveides nodrošināšanai. Sagatavoti dokumenti Ministru kabineta rīkojuma projektam par valsts kapitāla daļu jaundibināmajā bezpeļņas organizācijā SIA "Latvijas laikmetīgās mākslas centrs".

Kultūras ministrijas organizatorisku un finansiālu atbalstu 1999. gadā saņēmuši vairāki Latvijai starptautiski nozīmīgi projekti:

- pirmo reizi Latvija ar savu ekspozīciju piedalījās Starptautiskajā mūsdienu mākslas biennālē Venēcijā, kas notika jau 48. reizi;
- starptautiskā projekta ARS BALTICA ietvaros Vaivaru rehabilitācijas centrā tika sarīkota starptautiska konference "Māksla veselības iestādēs";
- valsti reprezentēja Latvijas valdības vizītēm piesaņotas Latvijas tekstilmākslas izstādes Prāgā, Atēnās un Briselē;
- ARS BALTICA projekta ietvaros Latvija piedalījās ceļojošā starptautiskā izstādē - 2. Baltijas valstu fototriennālē.

GRĀMATNIECĪBA

Pārskata gadā Latvijā darbojās 402 grāmatu izdevēji, no tiem aptuveni 300 - Rīgā. 1999.gadā Latvijā izdotas 2652 nosaukumu grāmatas un brošūras (no tām 1339 – Rīgā) ar kopējo metienu – 7,16 milj. eksemplāri, t.i. uz vienu Latvijas iedzīvotāju laistas klajā 2,9 grāmatas. 1999.gadā kopējais izdoto grāmatu metiens bija zemākais pēdējo gadu desmitu laikā. Samazinājies arī vidējais vienas grāmatas metiens, līdz ar to sadārdzinot grāmatu cenu.

1999.gadā Kultūras ministrija pārņēma no Izglītības un zinātnes ministrijas Braila raksta literatūras, kas nav mācību literatūra, izdošanas koordinēšanas funkcijas.

1999.gadā Latvija pieteica savu līdzdalību Eiropas Padomes programmas "Grāmatas un arhīvi" projektā "Valdība mīl grāmatas (arī elektroniskās)".

Turpinājās iesāktais darbs pie starptautiskā projekta "Literatūras Ekspresis Eiropa 2000".

Lai aktivizētu izdevējdarbību Baltijā un piesaistītu tai starptautisku uzmanību, mūsu izdevēji kopā ar igauņiem un lietuviešu kolēģiem piedalījās Baltijas grāmatu svētkos, kuri 1999.gadā notika Viļņā. Latvijas grāmattirgotāji uzņēmās rīkotāju pienākumus vienam no svētku pasākumiem - Baltijas valstu semināram par grāmatu piedāvājuma kataloga izstrādes tālāku pilnveidošanu atbilstoši Eiropas standartiem, kas tika organizēts Eiropas Padomes programmas "Grāmatas un arhīvi" ietvaros.

2. Rīgas grāmatu svētki ar daudzu desmitu izdevēju piedalīšanos un izvērstu programmu apliecināja šo svētku nozīmību gan dalībniekiem un rīkotājiem, gan apmeklētājiem. Pateicoties Kultūras ministrijas, Kultūrkapitāla fonda un Rīgas domes finansiālajam atbalstam trijās dienās svētkos piedalījās 8000 cilvēki.

1999.gadā konkursa kārtībā piešķirtas valsts dotācijas periodiskajiem kultūras izdevumiem (kopsummā par 65000 Ls):

- Žurnālam "Daugava" – 3 000 Ls
- Literatūras mēnešrakstam "Karogs" – 14 000 Ls
- Kultūržurnālam "Grāmatu Apskats" – 6 000 Ls
- Vizuālo mākslu žurnālam "Studija" – 9 000 Ls
- Žurnālam "Māksla +" – 14 000 Ls
- Žurnālam "Kentaurs XXI" – 3 500 Ls
- Žurnālam "Teātra Vēstnesis" – 5 000 Ls
- Laikrakstam "Literatūra un Māksla Latvijā" – 9 000 Ls
- Laikraksta "Izglītība un Kultūra" pielikumam "Kultūras telpa un laiks" - 1 500 Ls.

Kultūras ministrija 1999.gadā ir atbalstījusi vairākus nozīmīgus pasākumus:

- Ikgadējos Rīgas grāmatu svētkus;
- Ikgadējo konkursu "Gada skaistākā grāmata";
- Latvijas grāmatizdevēju piedalīšanos Baltijas valstu grāmatu tirgū Viļņā;
- Latvijas grāmatizdevēju piedalīšanos starptautiskajā Frankfurtes grāmatu tirgū;
- Projektu "1999.gadā iznākošo grāmatu ikmēneša vērtējums" laikrakstos "Diena", "Jaunā Avīze" un žurnālā "Karogs";
- Sniegts atbalsts Latvijas Rakstnieku savienības programmām.

MŪZIKA

Mūzikas nozarē stabilizējusies valsts mūzikas institūciju darbība, un nozares procesos nozīmīgāks kļūst projektu lomas pieaugums, kuru realizāciju veicina Kultūrkapitāla fonds un valsts izveidotā mērķprogramma "Kameramūzika". Iniciatīvu patstāvīgu projektu realizēšanā izrāda *Latvijas kamerorķestris, Rīgas kameramūziķi, Festivāla orķestris, Latvijas Simfoniķi*, operstudija *Figaro* u.c., kā arī neatkarīgie producenti, fondi un sabiedriskās organizācijas - *Hermaņa Brauna fonds*, Latvijas Izpildītājmākslinieku apvienība *LIMA* u.c.

Viens no svarīgākajiem uzdevumiem 1999.gadā mūzikas nozarē bija Latvijas Nacionālās operas finansiālo jautājumu sakārtošana. Ar likumu "Par valsts budžetu 2000.gadam" tika nodrošināta Operas nodokļu parādu dzēšana, kā arī piešķirta papildus valsts dotācija 305 000 Ls apmērā. Tika izveidota Latvijas Nacionālās operas Uzraudzības padome.

Saskaņā ar triju Baltijas valstu kultūras ministru parakstīto nodomu protokolu LR Kultūras ministrija sagatavoja dokumentus *BO VSIA KREMERata Baltica* dibināšanai, un ar Ministru kabineta 1999.gada 24.decembra rīkojumu šis orķestris tika nodibināts. 1999.gadā Latvijas valsts ir ieguldījusi 2000 Ls orķestra pamatkapitālā, Igaunija ir atvērusi līdzfinansējumu 2000 Ls apmērā.

Baltijas kamerorķestra *KREMERata Baltica* darbības galvenie virzieni ir:

- veicināt un atbalstīt Baltijas valstu atskaņotājmākslas attīstību un iekļaušanos starptautiskajā apīrītē, popularizēt Baltijas komponistu jaunradi pasaulē;
- organizēt koncertus Baltijas valstīs un ārzemēs;
- skaņu ierakstu izdošana.

Tika turpināta 1998.gadā uzsāktā mērķprogramma "Kameramūzika", kuras uzdevums ir veicināt kameramūzikas žanra attīstību – profesionālo māksliniecisko kolektīvu un individuālo atskaņotājmākslinieku kvalitatīvu koncertdarbību Rīgā un novados. 1999.gadā konkursa kārtībā atbalstīti projekti kopsummā par 40 000 Ls. Mērķprogrammas ietvaros kopumā notikuši 163 koncerti, no tiem 127 novados un 36 Rīgā.

KULTŪRAS MINISTRIJAS UN PAŠVALDĪBU PĀRZINĀ ESOŠO PROFESIONĀLO MŪZIKAS INSTITŪCIJU RĪKOTIE KONCERTI 1999. GADĀ

Valsts īpašumā iegādātas sešas latviešu komponistu partitūras kopsummā par 3 380 Ls:

- P. Butāns "Vox humana" orķestrim – 300 Ls;
- M. Einfelde "Nikte un Selēne", skaņdarbs stīgu orķestrim – 700 Ls;
- R. Kalsons "Kyrie eleison. Pater Noster", vokāli simfonisks skaņdarbs jauktajam korim un simfoniskajam orķestrim – 970 Ls;
- A. Maskats "Concerto grosso", vijolei, čellam, sitamajiem instrumentiem un stīgu orķestrim – 850 Ls;

I.Mežaraups "Dalījumi un saites; zvani un sitieni", trio klavierēm, čelestai un sitamajiem instrumentiem – 360 Ls;

A. Altmanis "Trio", trīs skaņdarbi flautai, klarnetei un klavierēm – 200 Ls.

Ar Kultūras ministrijas organizatorisku un finansiālu atbalstu realizēti projekti:

■ **1.starptautiskais mūzikas industrijas forums FORTE RIGA '99**, kurā pulcējās ierakstu kompānijas, izdevēji, koncertu rīkotāji, producenti, mūziķi un citi mūzikas industrijas pārstāvji, lai konferencē, festivālā un izstādē dalītos pieredzē un apmainītos ar informāciju. Forumā ietvaros tika izdots reprezentatīvs buklets angļu valodā "*Music in Latvia*", kas iepazīstina interesentus ar Latvijas klasisko mūziku. Tajā apkopota informācija par nozīmīgākajiem klasiskās mūzikas izpildītājiem, koncertorganizācijām, mūzikas institūcijām, fondiem, festivāliem, konkursiem un citiem pasākumiem, kas popularizē un sekmē mūzikas attīstību Latvijā.

■ 1999.gadā Kultūras ministrija sadarbībā ar Jāzepa Vītola fondu organizēja **Jāzepa Vītola II starptautisko vokālistu konkursu**, kurā piedalījās 54 jaunie vokālisti no sešām valstīm. Godalgotās vietas ieguva dziedātāji no Latvijas, Lietuvas un Krievijas.

FILMU MĀKSLA

Demokrātijas principu īstenošanai, ievērojot sabiedrisko organizāciju pārstāvju deleģēšanas principu, Latvijas Nacionālā Kinematogrāfijas centra (LNKC) ietvaros tika izveidota un uzsāka darbu LNKC stratēģiskā nozares padome, kas iniciē nozares attīstību veicinošas pārveidojumus kino jomā, tai skaitā izmaiņas likumdošanā un citos normatīvajos aktos, izstrādā priekšlikumus valsts finansējuma piešķiršanas kārtībai filmu nozarē.

1999. gadā LNKC turpināja strādāt pie Filmu nozares valsts pārvaldes koncepcijas un likumprojekta "Filmu likums", kā arī MK noteikumu projektiem "Par valsts īpašumā esošo audiovizuālo darbu izmantošanas kārtību" un "Noteikumi filmu izplatīšanai un publiskai demonstrēšanai".

Kopš 1999. gada 11. novembra reizi mēnesī iznāk Latvijas Nacionālā Kinematogrāfijas centra informatīvais izdevums "Filmu ziņas".

1999. gadā valsts filmu nozares atbalstam piešķīra 554 551 Ls. Deviņdesmito gadu sākumā, samazinoties valsts atbalstam nozares finansējumā un izmainoties tehnoloģiskajam procesam, filmu ražošana pārgāja uz divu gadu ciklu, turklāt filmu gads, kā tas pieņemts daudzās Eiropas valstīs, sākas pavasarī un ilgst līdz nākamajam pavasarim.

Ar LNKC atbalstu 1999.gadā uzņemtas un 2000.gada "Lielajā Kristapā" skatītāju vērtējumam nodotas:

3 pilnmetrāžas spēlfilmas:

"Baiga vasara" (režisors Aigars Grauba);

"Seko man" (režisore Una Celma, Latvijas - Zviedrijas kopražojums);

"Trīs stāsti par..." (Latvijas daļas režisors Askolds Saulītis, Latvijas – Igaunijas kopražojums).

3 īsmetrāžas spēlfilmas:

"Kāzas" (režisors Viesturs Kairiņš);

"Mīlestība, nāve un televīzija" (režisore Arta Biseniece);

"Foto" (režisors Jānis Ozoliņš – Ozols).

3 pilnmetrāžas dokumentālās filmas:

- “Jaunie laiki Šķērsielā” (režisors Ivars Seleckis);
- “Brīvība tiešajā ēterā” (režisors Romualds Pipars);
- “Sarkanais un Brūnais” (režisors Askolds Saulītis).

8 īsmetrāžas dokumentālās filmas (7 no tām uzņemtas programmas “Latvijas laikmets” ietvaros):

- “Lībiešu mēles liegā ieskanēšanās nedēļu pirms pasaules gala” (režisors Aivars Freimanis);
- “Olu kundze” (režisore Una Celma);
- “Stārķis. Svētais putns” (režisors Romualds Pipars);
- “Tempus Perfectum” (režisore Laima Žurgina);
- “Zemes Austrumu robeža” (režisors Romualds Pipars);
- “Filma par filmām” (režisors Jānis Vingris);
- “Latvija – tik tuvu!...” (režisors Jānis Putniņš);
- “Recidivisti” (režisore Brigita Eglīte).

5 animācijas filmas:

- “Balāde par Kurbadu” (režisors Ansis Bērziņš);
- “Kā sapnī” (režisore Māra Liniņa);
- “Latvietis pūš pilītes” (režisore Agnese Bule);
- “Laiks eņģelim” (režisore Māra Liniņa);
- “Velniņi” (režisore Inga Riba).

KULTŪRAS PIEMINEKĻU AIZSARDZĪBA

Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija realizē valsts kontroli kultūras pieminekļu aizsardzībā, veic kultūras mantojuma apzināšanu, izpēti un pieminekļu uzskaiti.

Liela daļa Latvijas kultūras mantojuma atrodas kritiskā stāvoklī. Pēdējie gadi ienes kardinālas pārmaiņas pilsētu un lauku vidē. Līdzās pozitīvām iezīmēm parādās vidi degradējošas būves un reklāma - pilnīgi pretēji racionāliem telpiskās organizācijas principiem, tiek pamestas dažādas būves, nepilnīgi darbojas teritorijas plānošana, nepietiekoša būvniecības kontrole, vēsturisko ēku rekonstrukcijā nekompetenti tiek pielietoti modernie materiāli. Kultūras mantojuma glābšanas valsts finansējums ir niecīgs - tikai viena desmitā daļa no aprēķinātā absolūtā minimuma. Tajā pašā laikā, apsekojot kultūras pieminekļus, konstatēts, ka avārijas stāvoklī atrodas vismaz 520 objektu, bet atsevišķos pilsētubūvniecības pieminekļos - 1/3 no visām ēkām.

- Turpinājās likumdošanas sakārtošanas darbs kultūras mantojuma saglabāšanas jomā.
- Izpildīta 1999.gada Kultūras pieminekļu izpētes, glābšanas un restaurācijas programma.
- Ir sagatavots valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksta izmaiņu projekts arhitektūras, mākslas un arheoloģijas objektiem, sistematizēta un pilnveidota uzskaites kartotēka.
- Izveidots pārskats par Rīgas vēsturiskā centra apbūvi, kas aptver 30 sējumus ar informāciju 3000 lappušu apjomā.
- Izveidots un darbu uzsācis Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas Informācijas centrs, kā arī Interneta mājas lapa – www.km.gov.lv/vkpai. Tādējādi informācija par kultūras pieminekļiem un kultūras mantojumu ir brīvi pieejama plašai sabiedrībai.
- Uzlabota Inspekcijas dokumentu noformēšana, uzlabota kultūras pieminekļu izpētes,

konservācijas, remonta un restaurācijas darbu saskaņošanas un atļauju izsniegšanas kārtība.

■ Sagatavoti un izdoti norādījumi par Rīgas vēsturiskā centra un Jūrmalas pilsētas valsts un vietējās nozīmes kultūras pieminekļu un pilsētbūvniecības pieminekļu esošās apbūves izmantošanu, remontu, konservāciju un restaurāciju.

■ Rīgas kultūras mantojuma attīstības koordinācijas padomē organizētas sanāksmes ar kultūras pieminekļu lietotājiem, īpašniekiem, projektētājiem un restauratoriem par konkrētu kultūras pieminekļu vai vides saglabāšanu.

■ Pieminekļu dokumentācijas centra fondi pārskata gadā papildināti ar 5022 inventarizētām vienībām un 2321 fotonegatīviem.

■ Apsēkti 178 arheoloģijas objekti. Noteiktas pieminekļu teritorijas 26 arheoloģijas pieminekļiem Daugavpils, Jēkabpils un Valkas rajonos.

■ Uzsākta arhitektūras pieminekļu teritoriju precizēšana – noteiktas un apstiprinātas teritorijas 20 pieminekļiem.

■ Inspekcijas vadītājs J.Dambis darbojies Eiropas Padomes Kultūras mantojuma komitejas priekšsēdētāja amatā.

Ar Eiropas Padomes Kultūras mantojuma departamentu un tā speciālistiem turpināta kopīgi aizsākto projektu realizācija :

“Abavas ieleja”,

“Amatu apmācība”,

“Daugavas ieleja”,

“Likumdošanas pilnveidošana kultūras mantojuma jomā”,

“ Rīgas vēsturiskā centra saglabāšana un attīstība”.

■ Uzsākts Latvijas – Zviedrijas sadarbības projekts ēku restaurācijā “Ungurmuiža- Rāmavas muiža – Sabiles sinagoga”.

■ Sagatavota dokumentācija “Abavas ielejas” nominācijas faila un “Jūrmalas Dzintaru un Majoru koka apbūves” iekļaušanai UNESCO Pasaules kultūras un dabas mantojuma sarakstā.

■ Sadarbībā ar Eiropas Padomi uzsākta kampaņa “Eiropa – kopīgs mantojums”, kas turpināsies līdz 2000.gada novembrim. Kamapaņas laikā 1999.gadā rīkoti pasākumi:

Eiropas Kultūras mantojuma dienas par tematu “Eiropa – kopīgs mantojums. Baznīcas Latvijā”.

Sadarbībā ar žurnāla “Zilīte” redakciju un Kultūrkapitāla fondu izdots žurnāla numurs “Mantojums”; bērnu zīmējumu konkurss “Uzzīmē savu baznīcu!”, konkursa uzvarētājiem rīkota ekskursija pa Kurzemes baznīcām.

Seminārs Pedvālē “Kultūras mantojums, māksla un sabiedrība”.

Pasaules mantojuma saraksta objekta – Rīgas vēsturiskā centra inventarizācijas materiālu prezentācija.

TAUTAS MĀKSLA UN AMATIERMĀKSLA

Tradicionālā kultūra un amatiermāksla ir nozīmīga mūsdienu sabiedrības kultūras daļa. Tajā aktīvi iesaistīti vairāk nekā 60 tūkstoši cilvēku. Amatiermāksla veicina kultūras apriņķi un nodrošina kultūrvīdi visos Latvijas reģionos. Tai ir pozitīva loma personības veidošanā un sabiedrības integrācijas procesā. Tradicionālās kultūras un amatiermākslas procesus pārzin un koordinē E.Melngaiļa Tautas mākslas centrs. Centra darbība vērsta tautas mākslas procesu nepārtrauktības nodrošināšanai, ietver

normatīvo dokumentu projektu izstrādi, darbu tālākizglītības programmu realizēšanā un valsts mēroga pasākumu organizēšanā un koordinēšanā.

1999. gadā veikta E. Melngaiļa Tautas mākslas centra pārstrukturēšana, izveidojot Stratēģijas un informācijas daļu un Organizatoriskā darba daļu.

Pārskata gadā izstrādāts mērķprogrammas "Dziesmu svētki" projekts, kas ietver pasākumu plānu 2003. gada Vīspārējo latviešu Dziesmu un Deju svētku sagatavošanai.

Plašā konferencē "Tautas māksla - pieredze un perspektīvas nākotnes sabiedrībā" (02.99) piedalījās valsts kultūras un pašvaldību darbinieki, zinātnieki, kuri diskutēja par tautas mākslas attīstību mūsdienās.

Tālākizglītības programmu realizācija:

- Folkloras skola - II, III, IV sesija (30 dalībnieki)
- Latviešu deju skola - I sesija (25 dalībnieki)
- Vasaras glezniecības plenērs Alūksnē – Mārtiņkalnā (35 dalībnieki)
- Vasaras kursi Irlavas skolotāju seminārā (36 dalībnieki)
- Kvalifikācijas celšanas kursi lietišķās mākslas speciālistiem – audējiem "Vasaras un darba tērpu audumu darināšana" I - IV izbraukums (86 dalībnieki).

Pasākumi tautas mākslas nepārtrauktības procesa nodrošināšanai:

- IV Starptautiskais tautas deju festivāls "Sudmalīņas" (3.08.-8.08.).

Par festivāla dalībniekiem tika izvirzītas 19 deju grupas no Latvijas, kā arī 12 viesu grupas no Horvātijas, Itālijas, Ungārijas, Norvēģijas, Somijas, Beļģijas, Ķīnas, Krievijas, Izraēlas un Lietuvas (1100 dalībnieki).

Festivāla ietvaros notika 41 pasākums (koncerti, dalībnieku gājieni, preses konferences u.c.).

Festivāla laikā bez ierastajiem koncertiem telpās notika arī 26 brīvdabas koncerti, reģionālie koncerti 11 Latvijas pilsētās, kā arī 5 labdarības koncerti pansionātos un sociālās aprūpes centros. Festivālu apmeklēja ap 34 000 skatītāju.

- E. Melngaiļa mūzikas svētki (28.05.-29.05.).

Novadu tautas mūzikas konkursos piedalījās 110 kori.

Tautas mūzikas konkursa II kārtai Bīriņu pili (28.05.) tika izvirzīti 13 kori.

Noslēguma koncertā Vidrižu pagasta "Melngaiļos" (29.05.) piedalījās 127 kori, koklētāju ansambļi, 2 folkloras kopas un bērnu vokālais ansamblis.

- IX Latvijas amatiereteātru salidojums (2.07-4.07.) Valkas pilsētā un rajonā.

Salidojumā piedalījās 101 kolektīvs (1794 dalībnieki), kā arī amatiereteātri no Somijas, Igaunijas, Lietuvas un Krievijas.

Tika parādītas 57 izrādes.

- V tautas mūzikas svētki "Lustes Kreicburgā" (11.06.-12.06.) Jēkabpils pilsētā un rajonā.

Svētkos piedalījās 17 lauku kapelas un tautas mūzikas ansambļi (170 dalībnieki),

21 koklētāju ansamblis (189 dalībnieki) no visiem Latvijas novadiem.

■ Vidējās paaudzes deju kolektīvu salidojums (05.06.) Kuldīgā.

Salidojumā piedalījās 68 deju kolektīvi (1500 dalībnieki) no visiem Latvijas novadiem.

■ Lietišķās mākslas izstādes:

“Koks tautas lietišķajā mākslā” Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā (24.09.-14.11.)

“Svečturi, villaines un lakati” Ārzemju mākslas muzejā (26.11.99.-10.01.2000).

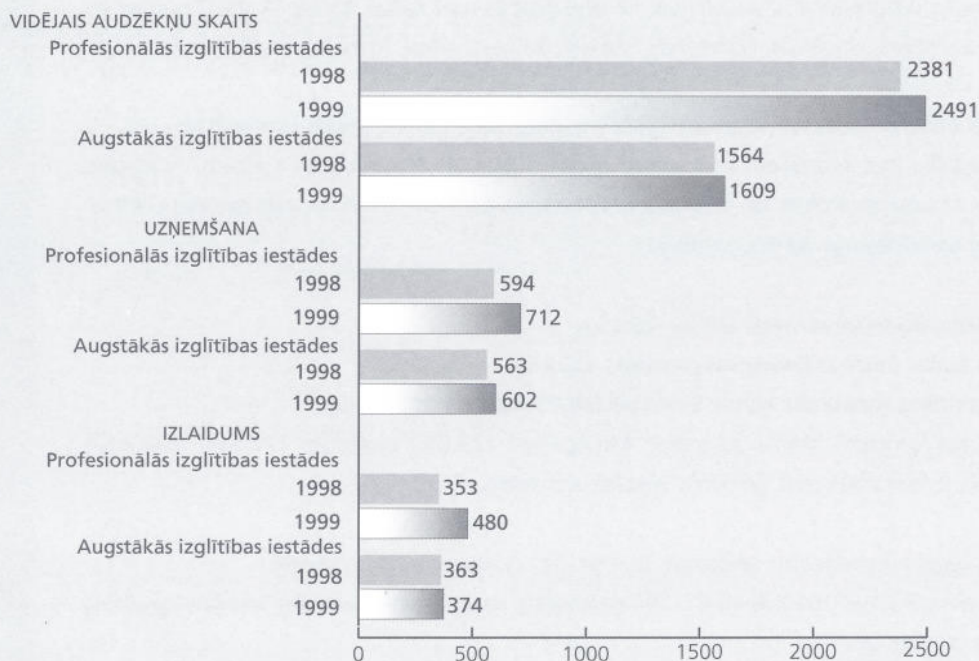
KULTŪRIZGLĪTĪBA

Kultūrizglītības sistēmas efektivitāti apliecina ne tikai kultūrizglītības iestāžu lielais audzēkņu skaits, bet arī audzēkņu veiksmīga piedalīšanās starptautiskās bērnu un jauniešu mākslas izstādēs un prominentos mūzikas festivālos. 1999.gadā Latvijas mūzikas un mākslas skolu audzēkņi kļuvuši par 23 starptautisku konkursu laureātiem.

Uzsākts darbs pie Mākslu pamatizglītības likuma koncepcijas projekta.

Sagatavots un īstenots projekts “Kultūras ministrijas balvas par sasniegumiem starptautiskos konkursos un olimpiādēs kultūrizglītības nozarēs”. Par izciliem sasniegumiem mākslā laika periodā no 1998.gada 1.novembra līdz 1999.gada 31.oktobrim Kultūras ministrijas atzinības raksti un naudas balvas (Kultūrkapitāla fonda piešķirtie 15 000 Ls) tika pasniegti 61 audzēknim un 40 skolotājiem.

AUDZĒKŅI KULTŪRIZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS

Veicināta starpvalstu sadarbības programmu un projektu īstenošana kultūrizglītībā:

- koordinēta sadarbības programmas izpilde starp Latvijas Republiku un Flandriju;
- dalība konferences "Kultūras skola multietniskā sabiedrībā" organizēšanā;
- organizēti semināri par ES profesionālās izglītības programmu "Leonardo da Vinci";
- 5. Starptautiskā akordeonistu festivālā Limbažos koordinācija;
- dalība Latvijas programmas izveidē Eiropas mūzikas svētku sagatavošanai Minsterē;
- sadarbībā ar Vācijas Rotari klubu realizēta Baibas Skrides un Vestarda Šimkus piedalīšanās festivālā "Oberstdorfer Musiksommer – 99";
- festivāla "Child Art 2000" koordinācija Latvijā, uz festivālu Vašingtonā nosūtīta 35 radošo darbu kolekcija;
- dalība konkursa "Bērni zīmē Bībeli" koordinācijā, uz konkursa finālu Izraelā nosūtīti 105 bērnu darbi, organizētas divas pa Latvijas pilsētām ceļojošas ekspozīcijas.

Koordinēta darbība kultūrizglītības programmu īstenošanā un sniegta metodiska palīdzība Latvijas kultūrizglītības iestādēm neatkarīgi no to padotības:

- aktualizētas kultūrizglītības programmas Izglītības programmu reģistrā;
- izstrādāts projekts Norādījumiem mūzikas un mākslas profesionālās vidējās izglītības programmu īstenošanas plānu izveidei četrgadīgam mācību periodam;
- izstrādātas kultūrizglītības iestāžu vidējās profesionālās izglītības programmu iestājek sāmenu prasības;
- izstrādāti profesionālās ievirzes interešu izglītības paraugprogrammu projekti mūzikas, mākslas, horeogrāfijas un teātra klasēm;
- sadarbībā ar Izglītības satura un eksaminācijas centru precizēts un redīgēts pamatzglītības standarts "Vizuālā māksla";
- veikta datorklašu testēšana un eksperimentālā ekspluatācija 6 mācību iestādēs KM profesionālo vidējo mācību iestāžu izglītības informatizācijas projekta ietvaros.

Veikta kultūrizglītības iestāžu un izglītības programmu akreditācija:

- akreditētas 7 pašvaldību mūzikas un mākslas skolas;
- akreditētas profesionālās mākslas izglītības programmas Valmieras mākslas vidusskolā.

Atestēti trīs profesionālo vidējo mūzikas un mākslas izglītības iestāžu direktori.

Organizēti un koordinēti skolotāju tālākizglītības un profesionālās meistarības pilnveidošanas pasākumi:

- organizēti mūzikas un mākslas skolu direktoru vietnieku mācību darbā kvalifikācijas celšanas kursi, kuros piedalījās 51 direktora vietnieks mācību darbā;
- organizēti mākslas un mūzikas koledžu un skolu pedagogu semināri, kuros piedalījās 290 skolotāji;
- koordinēti lietišķās angļu valodas apmācības kursi kultūrizglītības iestāžu direktoriem.

Realizēti valsts nozīmes konkursu un festivālu projekti:

- notikuši 6 mūzikas un mākslas koledžu un vidusskolu valsts konkursi ar 208 dalībniekiem;
- organizēti 4 mūzikas un mākslas skolu valsts konkursi ar 285 dalībniekiem;
- organizēti 4 mūzikas festivāli.

Saskaņā ar Profesionālās izglītības likumu pārskata gadā tika izstrādāti projekti izglītības programmu izmaksu normatīviem uz vienu audzēkni.

MINISTRIJAS BALVAS UN STIPENDIJAS

Lai veicinātu radošo kultūras procesu attīstību valstī piešķirtas **LR Kultūras ministrijas prēmijas** (trīs 700 Ls apmērā, četras 533 Ls apmērā, divas – 267 Ls apmērā) par spilgtu radošo devumu Latvijas kultūras bagātināšanā 1999.gadā, kā arī **LR Kultūras ministrijas stipendijas** (14 uz gadu un 2 uz pusgadu 75 Ls apmērā) kultūras un mākslas profesionāļiem un studentiem radošam vai studiju darbam.

Kultūras ministrijas **prēmijas** 1999.gadā saņēma:

- Rakstniece **Nora Ikstena** par romānu "Dzīves svinēšana";
- Komponiste **Maija Einfelde** par radošo un pedagoģisko darbību 1998.gadā;
- Vijolniece **Baiba Skride** par izciliem sasniegumiem atskaņotājmākslā un 2.vietu 1998.gada N.Paganīni starptautiskajā vijolnieku konkursā Itālijā.

Kultūras ministrijas **prēmijas** par radoši spilgtu devumu **tautas mākslā** 1999.gadā saņēma:

- Ausekļa Limbažu amatiereteātra režisore **Inta Kalniņa**;
- Līvānu ģimnāzijas bērnu folkloras kopas "Ceiruleits" vadītāja, Preiļu rajona folkloras kopu virsvadītāja **Anna Kārkle**;
- E.Melngaiļa Mūzikas svētku radošā darba grupa – **Aira Birziņa, Agita Ikauniece, Taisa Aruma, Ligita Gūtmane**;
- Deju uzveduma "Meņģēšanās kurzemnieku gaumē" radošā darba grupa – **Ilga Leimane, Zanda Mūrniece, Ramona Irbe, Artis Šūlbergs**;
- Māksliniece **Daina Asarīte**;
- Rīgas kultūras un tautas mākslas centra "Ritums" Tautas lietišķās mākslas studijas "Bārbele" vadītāja **Dagmāra Priberga**.

Kultūras ministrijas stipendijas radošam darbam Parīzes Starptautiskā mākslas centra darbīnīcā saņēma:

- Tekstilmāksliniece **Zaiga Putrāma**;
- Modes dizainere un gleznotāja **Elita Patmalniece**.

Kultūras ministrijas prēmijas **mākslas zinātnē** saņēma:

- **Ilze Martinsone** – Dekoratīvi lietišķās mākslas muzeja speciāliste par izstādes "ART DECO Latvijā" sagatavošanu, pētniecisko materiālu izstrādi;
- **Silvija Grosa** – Latvijas universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūta Mākslas zinātnes daļas speciāliste par izdevuma "Jūgendstils. Telpa un laiks." sagatavošanu.

Organizēts ikgadējs konkurss "**Lielā mūzikas balva**". Par izciliem sasniegumiem mūzikā 1999. gadā balvas un pirmo gadu arī naudas prēmijas saņēma 9 laureāti:

- Komponists **Ādolfs Skulte** (par mūža ieguldījumu);
- Diriģents **Vasilijs Sinaiskis**;
- Diriģents **Sigvards Kļava**;

- Orķestris "KREMERata Baltica";
- Dziedātāja **Elīna Garanča**;
- Rīgas Valsts 1.ģimnāzijas jauniešu koris "Kamēr";
- **Rīgas Saksofonu kvartets**;
- P.Čaikovska operas "Jevgeņijs Ņegins" iestudējuma radošā grupa;
- CD "Latviešu danči".

Kultūras ministrijas balvas mūzikas un mākslas skolu audzēkņiem par sasniegumiem starptautiskos konkursos, izstādēs un skatēs mākslu nozarēs piešķirtas 61 audzēknim un 40 skolotājiem.

P Ā R S K A T S P A R B U D Ž E T A P R O G R A M M U R E Z U L T A T Ī V O R Ā D Ī T Ā J U I Z P I L D I

Vērtējot 1999.gada rezultātos rādītājus kopumā gads bijis veiksmīgs.

Programmas "Kultūra" apakšprogrammu finansētās institūcijas ir uzlabojušas savas darbības rādītājus. Muzejos ir atklātas 74 izstādes vairāk nekā bija plānots, pieaudzis apmeklētāju skaits par 134 910 cilvēkiem. Bibliotēkās pieaudzis lasītāju skaits par 8023 lasītājiem, kā arī apmeklējumu skaits par 59839. Izrāžu un koncertu skatītāju un klausītāju skaits palielinājies par 73303 salīdzinājumā ar plānoto.

Valsts budžeta programmā "Kultūra" ir nākusi klāt jauna apakšprogramma "Latvijas Nacionālā opera". Latvijas Nacionālā opera pārskata gadā ir sasniegusi labus rezultātus. Plānotais uzvedumu skaits ir pārsniegts par 32 izrādēm un koncertiem, tādējādi papildinot arī skatītāju un klausītāju skaitu.

Pārskata gadā pozitīvi vērtējams uzņemto audzēkņu un studentu skaita virsplāna palielinājums kultūrizglītības iestādēs – (profesionālās izglītības iestādēs par 95 audzēkņiem, augstskolās par 72 studentiem). Skolu absolventu izvēle studēt Kultūras ministrijas pārziņā esošajās izglītības iestādēs liecina par kultūrizglītības iestāžu stabilo vietu pārējo skolu un augstskolu vidū.

Valsts budžeta programma - KULTŪRA

REZULTATĪVE RĀDĪTĀJI	PĀRSKATA PERIODA PLĀNS	FAKTISKI PĀRSKATA PERIODĀ
Maksimālais iestāžu skaits	27	27
t.sk. teātru, izrāžu un koncertdarbība	12	12
Maksimālais štata vienību skaits	1 950	1 950
Apakšprogramma - MUZEJI		
Maksimālais iestāžu skaits	11	11
Apmeklētāju skaits	559 425	694 335
Izstāžu skaits	194	268
Apakšprogramma - BIBLIOTĒKAS		
Maksimālais iestāžu skaits	2	2
Lasītāju skaits	37 600	45 623
Apmeklētāju skaits	439 000	498 839
Apakšprogramma - TEĀTRU, IZRĀŽU UN KONCERTDARBĪBA		
Maksimālais iestāžu skaits	11	11
Pirmizrāžu skaits	74	79
Kopējais izrāžu skaits	2 841	2 844
Kopējais skatītāju un klausītāju skaits	637 050	710 353
Vienas biļetes vidējā cena (Ls)	1,7	1,7
Apakšprogramma - KULTŪRAS PASĀKUMI UN MĀKSLAS DARBU IEGĀDE		
Kultūrvēsturisko objektu skaits	16 845	16 845
tai skaitā kultūras pieminekļu skaits	8 428	8 428
Kultūras pasākumu skaits	30	30
Apakšprogramma - LATVIJAS NACIONĀLĀ OPERA		
Maksimālais iestāžu skaits	1	1
Pirmizrāžu skaits	4	4
Kopējais izrāžu un koncertu skaits	153	185
Kopējais skatītāju un klausītāju skaits	135 418	136 334
Vienas biļetes vidējā cena (Ls)	4,23	4,21
Apakšprogramma - PĀRĒJĀS KULTŪRAS IESTĀDES		
Maksimālais iestāžu skaits	2	2
Organizēto svētku, festivālu un citu pasākumu skaits	97	97

Valsts budžeta programma IZGLĪTĪBA

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI	PĀRSKATA PERIODA PLĀNS	FAKTISKI PĀRSKATA PERIODĀ
Maksimālais iestāžu skaits	27	27
Maksimālais štata vienību un pedagoģisko likmju skaits	2 535.5	2 545.5
t.sk. pedagoģiskās likmes	1 636	1 648.5
Apakšprogramma PROFESIONĀLĀ IZGLĪTĪBA		
Maksimālais iestāžu skaits	15	15
Vidējais štata vienību un pedagoģisko likmju skaits gadā	1 553	1 558.5
t.sk. pedagoģiskās likmes	934	941
Vidējais nosacītais audzēkņu skaits gadā	2 445	2 432
t.sk. finansēti no dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem	2 387	2 379
Uzņemto audzēkņu skaits	617	712
t.sk. finansēti no dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem	543	630
Mācību iestāžu absolventu skaits	411	480
Izdevumi (bez investīcijām) uz vienu nosacīto audzēkni gadā (Ls)	1 108	1 108
Izdevumi (bez investīcijām) uz vienu no dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem finansēto audzēkni gadā (Ls)	1 064	1 067
Audzēkņu skaits uz vienu pedagoģisko likmi	2.6	2.6
Apakšprogramma AUGSTĀKĀ IZGLĪTĪBA		
Maksimālais iestāžu skaits	3	3
Vidējais štata vienību un pedagoģisko likmju skaits gadā	678.5	686
t.sk. pedagoģiskās likmes	411	419.5
Vidējais nosacītais studējošo skaits gadā	1 601.5	1 598
t.sk. finansēti no dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem	1 104.5	1 104
Uzņemto studentu, maģistrantu, doktorantu skaits	530	602
t.sk. finansēti no dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem	383	375
Mācību iestāžu absolventu skaits	384	374
Izdevumi (bez investīcijām) uz vienu nosacīto studējošo gadā (Ls)	1 004	1 006
Izdevumi (bez investīcijām) uz vienu no dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem finansēto studējošo gadā (Ls)	1 215	1 216
Studējošo skaits uz vienu pedagoģisko likmi	4	3.8
Apakšprogramma INTEREŠU IZGLĪTĪBA		
Maksimālais iestāžu skaits	8	8
Vidējais štata vienību un pedagoģisko likmju skaits gadā	291	288
t.sk. pedagoģiskās likmes	291	288
Vidējais audzēkņu skaits gadā	2 054	2 051
Izdevumi (bez investīcijām) uz vienu audzēkni gadā (Ls)	148	148
Audzēkņu skaits uz vienu pedagoģisko likmi	7	7.1
Apakšprogramma METODISKAIS DARBS		
Maksimālais iestāžu skaits	1	1
Maksimālais štata vienību skaits	13	13
Organizēto pasākumu skaits	32	32

Valsts budžeta deficīta dēļ samazinātais programmas "Kino" finansējums apdraud šīs nozares pilnvērtīgu pastāvēšanu.

5 pilnmetrāžas spēlfilmas ir minimums, kas ļautu mērķtiecīgi izmantot un attīstīt nozares māksliniecisko un tehnoloģisko potenciālu.

Valsts budžeta programma KINO

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI	PĀRSKATA PERIODA PLĀNS	FAKTISKI PĀRSKATA PERIODĀ
Apakšprogramma HRONIKĀLO FILMU UZŅEMŠANA		
Hronikālo īsfilmu uzņemšana	8	6
Uzņemtais valsts kinohronikas apjoms (minūtēs)	80	111
Apakšprogramma PILNMETRĀŽAS SPĒLFILMU UZŅEMŠANA		
Pilnmetrāžas spēlfilmu skaits	2	2
Uzņemtais pilnmetrāžas spēlfilmu apjoms (minūtēs)	180	168
Apakšprogramma FILMU UZŅEMŠANA, KINO PASĀKUMI UN IESTĀDES		
Maksimālais iestāžu skaits	1	1
Maksimālais štata vienību skaits	10	10
Dokumentālo filmu skaits	2	2
Dokumentālo filmu apjoms (minūtēs)	80	131
Animācijas filmu skaits	3	3
Animācijas filmu apjoms (minūtēs)	34	34
Īsmetrāžas spēlfilmu skaits	2	2
Īsmetrāžas spēlfilmu apjoms (minūtēs)	52	52
Projektu sagatavošana (spēlfilmu skaits)	6	6

Valsts budžeta programmas "Kultūras lietu pārvalde un vadība" rezultatīvie rādītāji salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir bez izmaiņām.

Valsts budžeta programma KULTŪRAS LIETU PĀRVALDE UN VADĪBA

REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI	PĀRSKATA PERIODA PLĀNS	FAKTISKI PĀRSKATA PERIODĀ
Maksimālais iestāžu skaits	1	1
Maksimālais štata vienību skaits	73	73
Apakšprogramma CENTRĀLAIS APARĀTS, VALSTS INSPEKTORI		
Valsts inspektoru pārraudzībā esošo iestāžu skaits	1 943	1 943

PERSONĀLA IZGLĪTOŠANA UN KVALIFIKĀCIJAS PAAUGSTINĀŠANA

Kultūras ministrijā 1999.gadā strādāja 73 darbinieki, no tiem 33 galvenie valsts kultūras inspektori (Republikas pilsētās un rajonos).

Kultūras ministrijas personālu veido valsts civildienesta ierēdņi un speciālisti. Ierēdņu un ierēdņu kandidātu skaits procentuāli sastāda 37% no visiem nodarbinātajiem. Iecelšana ierēdņu amatos notiek konkursa kārtībā. Pretendentu izraudzīšana pārējiem amatiem notiek gan vispārējā, gan konkursa kārtībā. Vidējais ierēdņu (ierēdņu kandidātu) vecums ministrijā ir 44,5 gadi.

1999.gada maijā kā vieni no pirmajiem ierēdņa statusu ieguva četri Kultūras ministrijas ierēdņu kandidāti: valsts sekretārs, valsts sekretāra vietnieks un divi departamentu direktori.

Sieviešu un vīriešu procentuālā attiecība ministrijā ir 82% sievietes un 18% vīrieši.

Lai uzlabotu darbinieku zināšanu un profesionālo prasmju līmeni, kas būtu atbilstošs Latvijas valsts pārvaldei, Kultūras ministrijas darbinieki regulāri apmeklē Valsts Administrācijas skolas rīkotos kursus, lekcijas un seminārus.

Personāla daļas darbinieki saskaņā ar VAS piedāvātajām programmām izstrādā ministrijas ierēdņu kvalifikācijas un darba izpildes kvalitātes paaugstināšanai nepieciešamo mācību plānu.

VAS mācību programmas 1999.gadā ir apmeklējuši 15 ierēdņi (ierēdņu kandidāti).

MINISTRIJAS ATTIECĪBAS AR SABIEDRĪBU

SABIEDRISKĀS DOMAS APTAUJAS

Firmas "Latvijas Fakti" veiktās Sabiedriskās domas aptaujas 1999.gadā liecina, ka kultūras ministres Karinas Pētersones reitings visu gadu bijis viens no augstākajiem starp Ministru kabineta locekļiem. Vairākus mēnešus – pirmais. Tas pārsvarā svārstījies no + 30 līdz + 39 punktiem, bet jūlijā sasniedzis +51,7 punktus.

Jāpiebilst, ka Karina Pētersone visos mēnešos saņēmusi vismazāk negatīvo vērtējumu. Diezgan daudz gan bijis arī tādu, kuri nezina, kā vērtēt. Šo cilvēku skaits gada laikā pakāpeniski samazinājies. Ja gada sākumā Karinai Pētersonei bijusi samērā zema atpazīstamība – (1999.gada februārī ministres atpazīstamība bija 48,4%), tad decembrī ministres darbību pozitīvi vai negatīvi vērtējuši jau 71,1 % respondentu.

SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA

1999.gadā Kultūras ministrija regulāri rīkojusi preses konferences. Notikušas 14 preses konferences par ministrijai aktuāliem jautājumiem un 10 preses konferences par citu organizāciju rīkotajiem kultūras pasākumiem, kurus atbalsta Kultūras ministrija.

Katru nedēļu masu informācijas līdzekļi un citas ieinteresētās organizācijas saņēmušas KM nedēļas norišu kalendāru un informāciju par ministrijas aktualitātēm.

Pēc masu informācijas līdzekļu pieprasījuma gan ministrijas preses sekretāre, gan citi KM speciālisti

regulāri snieguši informāciju un skaidrojumus par ministrijai aktuāliem jautājumiem un problēmām. Kultūras ministre Karina Pētersonē 1999.gadā sniegusi 9 intervijas LTV, 1 interviju LNT, 3 intervijas Latvijas Radio, vairākas intervijas laikrakstiem "Diena", "Lauku Avīze", kā arī intervijas laikrakstiem "Mēs", "Business un Baltija", "Panorama Latvijā", "Čas", "Vakara Ziņas", žurnāliem "Una", "Privātā Dzīve", "Dramaturģija", ziņu aģentūrai BNS.

PUBLIKĀCIJAS

Kultūras ministrija 1999.gadā sagatavojusi un publicējusi vairākus izdevumus:

1998.gadā sadarbībā ar Eiropas Padomes Kultūras sadarbības padomi Valmierā notika konference "Kultūrpolitika Latvijā un Eiropas kultūras procesi", kuras materiāli 1999. gadā apkopoti izdevumā **"Konferences "Kultūrpolitika Latvijā un Eiropas kultūras procesi" darba kopsavilkums"** (latviešu un angļu valodā).

Sadarbībā ar Rīgas domi Mūzikas Foruma "Forte Riga 99" ietvaros tika izdots buklets **"Music in Latvia"**(angļu valodā), lai iepazīstinātu interesentus ar Latvijas klasisko mūziku. Tajā apkopota informācija par nozīmīgākajiem klasiskās mūzikas izpildītājiem, koncertorganizācijām, mūzikas institūcijām, fondiem un citiem, kas popularizē un sekmē klasiskās mūzikas attīstību Latvijā.

1999.gadā izdots **Kultūras ministrijas 1998. gada publiskais pārskats** (latviešu valodā).

Izdots ikgadējais KM Ārvalstu sakaru nodaļas sagatavotais kalendārs **"Kultūras pasākumi Latvijā 2000. gadā"** (latviešu, angļu un vācu valodā).

Kopš 1999.gada novembra reizi mēnesi iznāk Latvijas Nacionālā Kinematogrāfijas centra informatīvais izdevums **"Filmu ziņas"**.

E.Melnaiļa tautas mākslas centra izdevums žurnāls **"Dziesmusvētki"** atspoguļo tautas mākslas un tradicionālās kultūras norises valstī.

VALSTS KONTROLES UN IEKŠĒJĀ AUDITA IETEIKUMU REALIZĀCIJA

1999.gadā tika veikta Valsts kontroles revīzija Kultūras ministrijas centrālajā aparātā, lai noskaidrotu kārtību un likumību, kā KM rīkojas ar budžeta līdzekļiem un valsts mantu. Revīzijas rezultātā tika konstatēts, ka ministrijā ir pieļauti atsevišķi trūkumi grāmatvedības uzskaitē un budžeta līdzekļu izlietošanā.

Atbilstoši LR Valsts kontroles Valsts budžeta revīzijas departamenta Kolēģijas lēmumam Kultūras ministrija ir novērsusi visus revīzijas konstatētos trūkumus un par veiktajiem pasākumiem ir paziņots Valsts kontrolei.

Kultūras ministrijas Revīzijas nodaļa 1999.gadā ir veikusi 10 iestāžu finansu un saimnieciskās darbības kompleksās pārbaudes (revīzijas). Pārbaudes veiktas:

Rīgas Krievu drāmas teātri,
 Valsts leļļu teātri,
 Latvijas Vēstures muzejā,
 A.Upīša memoriālajā muzejā,
 Rīgas Doma kora skolā,
 Jelgavas mūzikas koledžā,
 Latvijas Dailes teātri,
 Latvijas Nacionālajā teātri,
 Rīgas vēstures un kuģniecības muzejā,
 Muzeju valsts pārvaldē.

Pārbaužu gaitā konstatētie pārkāpumi, kļūdas un nepilnības pamatā novērstas. Revidentu aizrādījumi un priekšlikumi ņemti vērā.

Lai nodrošinātu 1999.gada 5. oktobra Ministru kabineta noteikumu Nr.342 "Noteikumi par iekšējo auditu" izpildi, 1999. gada novembrī tika uzsākta Kultūras ministrijas iekšējā audita sistēmas veidošana.

FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS

VALSTS BUDŽETA LĪDZEKĻI

Aktīvi un pasīvi parāda Kultūras ministrijas pakļautības, pārraudzības un pārziņā esošo iestāžu līdzekļu kustamā un nekustamā īpašuma palielinājumu un avotu – finanšu līdzekļus šim mērķim.

No 1999.gada Latvijas Nacionālā opera ir valsts budžeta iestāde, tādēļ ir veikta iepriekšējā gada bilances reformācija.

Pamatlīdzekļu vērtība samazinājusies par Latvijas Nacionālās operas ēkas vērtību (18 457 277 Ls), jo ēka ir Rīgas domes pārziņā.

AKTĪVI UN PASĪVI. KOPSAVILKUMA BILANCE (Ls)

Nr. p.k.		GADA SĀKUMS (01.01.1999.)	GADA BEIGAS (01.01.2000.)
1.	Aktīvi		
1.1.	Ilgtermiņa ieguldījumi	28 709 829	11 429 114
1.2.	Apgrozāmie līdzekļi	1 751 956	1 313 443
2.	Pasīvi:		
2.1.	Pašu kapitāls	28 093 955	9 898 400
2.2.	Kreditori	2 367 830	2 844 157

VALSTS PAMATBUDŽETA LĪDZEKĻU IZLIETOJUMS (Ls)

Nr.p.k.	RĀDĪTĀJI	IEPRIEKŠĒJĀ GADĀ (FAKTISKĀ IZPILDE)	PĀRSKATA GADĀ	
			APSTIPRINĀTS LIKUMĀ	FAKTISKĀ IZPILDE
1.	Ieņēmumi (kopā):	14 607 160	16 805 497	16 553 587
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	13 713 718	14 900 460	14 900 460
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi ieņēmumi	893 442	1 905 037	1 653 127
2.	Izdevumi (kopā):	14 570 279	16 805 497	16 603 452
2.1.	Uzturēšanas izdevumi (kopā):	12 757 467	14 257 768	14 056 311
2.1.1.	atalgojums	4 388 236	4 749 321	5 335 502
2.1.2.	komandējumi	50 674	40 923	51 872
2.1.3.	Subsidijas un dotācijas	4 725 146	3 778 359	3 746 759
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem (kopā):	1 812 812	2 547 729	2 547 141
2.2.1.	Inventāra iegāde	133 310	192 684	194 236
2.2.2.	Kapitālais remonts	204 000	86 000	86 000
2.2.3.	Investīcijas	1 388 866	1 678 000	1 678 000
3.	Nodarbinātība:			
3.1.	Faktiskais nodarbināto skaits	4 556		4 578
3.2.	Vidējā darba alga	78		97

VALSTS SPECIĀLĀ BUDŽETA IZLIETOJUMS

Kultūras ministrijas speciālā budžeta līdzekļi, kas veidojas no ieņēmumiem no azartspēlēm un izlozēm, saskaņā ar Kultūrkapitāla fonda likumu tiek izlietoti Kultūrkapitāla fonda darbības nodrošināšanai un radošo projektu atbalstam.

Lai veicinātu un atbalstītu visu kultūras un mākslas nozaru jaunrades attīstību, kultūras mantojuma saglabāšanu un izglītības iegūšanu Kultūrkapitāla fonds četras reizes gadā izsludina kultūras un mākslas projektu konkursus. 1999. gadā Kultūrkapitāla fonda kultūras un mākslas projektu konkursos ir atbalstīti 1210 projekti par 2 296 349,78 Ls.

KULTŪRKAPITĀLA FONDĀ ATBALSTĪTIE KULTŪRAS UN MĀKSLAS PROJEKTI 1999. GADĀ

	ATBALSTĪTO PROJEKTU SKAITS	SUMMA (Ls)
Literatūras nozare	169	237 136,5
Mūzikas un dejas mākslas nozare	147	272 986,52
Teātra mākslas nozare	149	254 566,0
Filmu mākslas nozare	70	260 398,48
Vizuālās un foto mākslas nozare	159	265 710,0
Kultūras mantojuma nozare	144	249 890,0
Tradicionālās kultūras nozare	147	243 940,92
Starptozare	225	511 721,36

Stabilizējot valsts bezpeļņas akciju sabiedrības Kultūrkapitāla fonda darbību izdarīti "Grozījumi Kultūrkapitāla fonda likumā"(1999.gada 5.janvārī) un "Grozījumi MK 1998.gada 28.apriļa noteikumos Nr.160 "Valsts bezpeļņas akciju sabiedrības Kultūrkapitāla fonds"statūti"(1999.gada 9.novembrī).

Par mūža ieguldījumu kultūras un mākslas attīstībā 1999.gadā Kultūrkapitāla fonds piešķir 182 mūža stipendijas izciliem kultūras un mākslas darbiniekiem par kopējo summu 125 300 Ls.

MAKSAS PAKALPOJUMI UN TO IZCENOJUMI

Katrai valsts budžeta programmai ir savi galvenie pašu ieņēmumu veidošanas avoti, kas saistīti ar katras kultūras nozares kā plaša patēriņa pakalpojumu nozares specifiku.

Valsts budžeta programmā "Kultūra" galvenais avots maksas pakalpojumu struktūrā teātriem, muzejiem ir biļešu ieņēmumi. Lielo infrastruktūras izmaksu dēļ kultūras institūcijas cenšas palielināt ieņēmumus arī no telpu nomas, izīrējot tās gan citām organizācijām un birojiem, gan dažāda veida pasākumiem. Muzeji palielina ieņēmumus no biļetēm, piesaistot apmeklētājus ar jaunām ekspozīcijām un izstādēm.

Valsts budžeta programmā "Izglītība" maksas pakalpojumu struktūrā lielāko daļu ieņem mācību maksa, kurai ir tendence pieaugt, jo pēdējos gados samazinās valsts budžeta daļa kultūrizglītības iestāžu finansējumā.

Valsts bužeta programmā "Kino" pēdējos gados pamazām palielinās ieņēmumi no filmu izplatīšanas.

IEŅĒMUMI NO MAKSAS PAKALPOJUMIEM (Ls)

IEŅĒMUMU VEIDS	KULTŪRA 01.00	IZGLĪTĪBA 02.00	KINO 03.00	KOPĀ
Ieņēmumi no filmu izplatīšanas	0	0	28 868	28 868
Mācību maksa	7 871	318 724	0	326 595
Ieņēmumi no dokumentu izsniegšanas	0	405	0	405
Telpu noma	181 346	57 860	0	239 206
Kustamā īpašuma noma	4 692	844	0	5 536
Biļešu realizācijas ieņēmumi	762 864	671	0	763 535
Iespieddarbi un dažādi pakalpojumi (gleznu ekspertīze izvešanai no Latvijas, mākslas koledžu darbu pārdošana)	2 436	1 505	0	3 941
Pārējie ieņēmumi (kopēšana, ēdināšana, audzēkņu dalība izrādēs un koncertos utt.)	257 286	22 863	4 892	285 041
kopā	1 216 495	402 872	33 760 1	653 127

Izcenojumi

- Vidējā biļešu cena muzejos – 0,50 Ls
- Vidējās biļešu cenas teātros:
 - Latvijas Nacionālajā operā – 4,21 Ls;
 - Rīgas Krievu drāmas teātrī – 1,82 Ls;
 - Valsts leļļu teātrī – 0,82 Ls;
 - Latvijas Dailes teātrī – 2 Ls;
 - Latvijas Nacionālajā teātrī – 2,10 Ls;
 - Jaunajā Rīgas teātrī – 1,70 Ls;
 - Liepājas teātrī - 2,42 Ls;
 - Valmieras drāmas teātrī - 1,35 Ls;
 - Daugavpils teātrī – 0,57 Ls.
- Mācību maksa profesionālajās un augstākajās izglītības iestādēs atkarībā no studiju programmas no 250 Ls līdz 1547 Ls mācību gadā;
- Filmu izplatīšanas tiesību licences no 1 Ls līdz 150 Ls;
- Filmu reģistrācijas apliecības no 0,50 Ls līdz 4 Ls.

INVESTĪCIJAS

1999.gadā valsts investīciju programma aptvēra astoņus Kultūras ministrijas objektus, no kuriem seši projekti bija jau uzsākti iepriekšējos gados. No jauna iesākti divi projekti - Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja kolonnu zāles rekonstrukcija – restaurācija un Latvijas Nacionālās bibliotēkas jaunās ēkas celtniecība, celtniecības projekta izstrādes turpināšana.

Valsts budžeta programma KULTŪRA

Muzeji		290 000
	Turaidas muzejrezervāta attīstība	60 000
	Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja ugunsdrošības pasākumu programma (pabeigšana)	180 000
	Rīgas vēstures un kuģniecības muzeja Kolonnu zāles rekonstrukcija – restaurācija Rīgā, Jaunielā 22	50 000
Bibliotēkas		360 000
	Depozitārija krātuve Ropažu pagasta Silakroga "Priedēs"	60 000
	LNB celtniecība, celtniecības projekta izstrādes turpināšana	300 000
Bibliotēku informatizācijas tīkla konsorcijs		362 000
	Vienotais Latvijas bibliotēku informācijas tīkls (LATLIBNET)	362 000

Valsts budžeta programma IZGLĪTĪBA

Profesionālā izglītība		566 000
	J.Rozentāla Rīgas mākslas koledžas attīstība	566 000

Valsts budžeta programma KULTŪRAS LIETU PĀRVALDE UN VADĪBA

Centrālais aparāts		100 000
	Kultūrpārvaldības informatīvās sistēmas izveide	100 000

IEMAKSAS STARPTAUTISKAJĀM ORGANIZĀCIJĀM

ORGANIZĀCIJAS NOSAUKUMS	1999.GADĀ (Ls)
Starptautiskā teātra institūtam Parīzē	312
Eiropas Mūzikas augstskolu asociācijai	575
Līdzdalība Eiropas Savienības programmā Leonardo da Vinci	14 000
Starptautiskajai agrīnā kino vēstures pētniecības asociācijai DOMITOR	58

SAŅEMTO ZIEDOJUMU UN DĀVINĀJUMU IZLIETOJUMS

SAŅEMTIE ZIEDOJUMI

Rādītāji	Naudas plūsma (kases izpilde) pārskata periodā (Ls)
Ziedojumi no juridiskām personām t.sk.	398 876
No sabiedriskām organizācijām	54 357
No akciju sabiedrībām	325 648
No individuāliem uzņēmumiem	544
No citiem privātiem uzņēmumiem	18 262
Ziedojumi no fiziskām personām	10 258
Ziedojumi no valsts un pašvaldību uzņēmumiem t.sk.	99 976
No valsts uzņēmumiem	32 939
No pašvaldību uzņēmumiem	67 037
Ziedojumi no ārvalstu juridiskajām personām	179 831
Humānā palīdzība (naudas izteiksmē)	1 790
Dotācijas no privatizācijas fonda	0
KOPĀ:	690 666

ZIEDOJUMU IZLIETOJUMS

Rādītāji	Naudas plūsma (kases izpilde) pārskata periodā (Ls)
Uzturēšanas izdevumi t.sk.	546 010
Kārtējie izdevumi	425 300
Subsīdijas un dotācijas	120 710
Izdevumi kapitālieguldījumiem	121 097
KOPĀ:	667 107

PASŪTĪTIE ZINĀTNISKIE PĒTĪJUMI

Valsts institūciju pasūtītos zinātniskos pētījumus finansē no valsts budžeta līdzekļiem, kas minētajam mērķim iedalīti Izglītības un zinātnes ministrijas budžetā.

■ **Muzeji.** KM sadarbībā ar Tirgus un sociālo pētījumu centru "Baltijas datu nams" tika veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja. Pētījumā rezultātā iegūti dati par muzeju apmeklējumu, to kavējošiem iemesliem, muzeju reklāmas veidiem, kas tiek sagaidīts no muzeja apmeklējuma, apkopoti ieteikumi muzeju ekspozīciju, izstāžu maiņai, kā arī apzināts muzeju sniegto pakalpojumu klāsts un to nozīme. Rezultāti izmatoti muzeju darbības izvērtēšanai, kā arī situācijas analīzei nacionālās programmas "Kultūra" ietvaros (3000 Ls).

■ **Izglītība un kultūra multietniskas sabiedrības apstākļos: nostādnes un risinājumi.** KM sadarbībā ar Tirgus un sociālo pētījumu centru "Baltijas datu nams" tika veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja. Pētījums veikts, lai konkretizētu un papildinātu veicamo pasākumu un rīcības plānu nacionālās programmas "Kultūra" projektā par Latvijā dzīvojošo tautu iespējami pilnvērtīgas kultūrvides veidošanu, kā arī, lai noskaidrotu neatkarīgo ekspertu uzskatus (kuri savā ikdienas darbā saistīti ar daudz nacionālu vidi) par izglītības un kultūras iespējām veicināt Latvijas pamatiedzīvotāju toleranci pret citu etnisko grupu piederīgajiem (3400 Ls).

■ **Latvijas minoritāšu bērnu un jaunatnes kultūrizglītība – sabiedrības integrācijas nosacījums.** KM sadarbībā ar Tirgus un sociālo pētījumu centru "Baltijas datu nams" tika veikta Latvijas iedzīvotāju aptauja. Pētījuma mērķis bija noskaidrot, kā organizēt cittautiešu bērnu un jaunatnes kultūrizglītību, lai tā sekmētu viņu integrāciju Latvijas sabiedrībā, saprotot kultūrizglītību ne tikai kā formālās izglītības sastāvdaļu, bet arī kā prasmi nolasīt, atpazīt kultūras zīmes, simbolus jebkurā sfērā - kino, mūzikā, arhitektūrā, tautas mākslā, apkārtējā vidē utt (4000 Ls).

■ **Kultūras tautsaimnieciskais nozīmīgums.** KM sadarbībā ar LZA Ekonomikas institūtu veikts pētījums. Pētījumā kritiski izanalizēti 1998. gadā sniegtie priekšlikumi un sagatavoti jauni ieteikumi, kā palielināt kultūras sektora tautsaimniecisko nozīmīgumu. Pētījumā novērtēts kultūras apakšnozares produkts, nozares eksportspēja, katras nozares ietekme uz citu nozaru un teritorijas attīstību, sagatavoti ieteikumi kultūras finansēšanas pilnīgošanai, kā arī novērtēts, cik lietderīga ir kultūras iestāžu uzņēmējdarbības formas maiņa (4000 Ls).

■ **Nacionālās programmas "Kultūra" kopsavilkuma dokumenta izstrāde.** KM sadarbībā ar LZA Ekonomikas institūtu veikts pētījums. Dokuments atspoguļo Latvijas kultūrpolitikas pamatnostādnes un mehānismu to ieviešanai. Tajā ietvertas jaunākās atziņas par kultūras attīstības iespējām, uzsvērta arvien pieaugošā kultūras tautsaimnieciskā nozīmība un norādīti ceļi, kā palielināt kultūras ieguldījumu valsts un sabiedrības attīstībā. Dokuments ir "Latvijas kultūrpolitikas pamatnostādņu" turpinājums, un kā tāds tas tiks izmantots kultūras nozares vadībai (4000 Ls).

■ **Sabiedrības integrācijas kultūrpolitiskā dimensija.** KM sadarbībā ar LU Filozofijas un socioloģijas institūtu veikts pētījums. Pētījumā tiek apskatīta kultūras loma sabiedrības integrācijas procesā, analizēta kultūras vērtību apguve sabiedrības publiskajos dzīves procesos, kultūrdzīves aktivitātes un cilvēku kultūrorientācija mājās, privātās dzīves apstākļos (3000 Ls).

ĀRVALSTU IEGULDĪJUMS PROGRAMMU UN PROJEKTU REALIZĀCIJĀ

■ Sadarbībā ar Igauniju, Lietuvu un Zviedriju turpinājās projekta **Baltijas Kultūras centrs** (Heseljā – Zviedrijā) realizācija. Tā mērķis ir veicināt un koordinēt Baltijas un Ziemeļvalstu kultūras sadarbību. Projekta ietvaros 1999.gadā Rīgā notika Eiropas kultūras mēneša organizēšanai veltīts seminārs, kurā piedalījās un savā pieredzē dalījās biroja *Stokholma '98 – Eiropas kultūras galvaspilsēta* pārstāves. Otrs pasākums – Baltijas literatūras dienas Stokholmā ar divu Latvijas literātu – Ingas Ābeles un Gunta Bereļa piedalīšanos (Finansējums : 950 000 SEK – Zviedrija; 2000 Ls – Latvija).

■ 1999.gadā Somijas Ārlietu ministrija piešķīra 150 000 FIM Somijas Izglītības un kultūras ministrijai ar mērķi sagatavot situācijas izpēti un rīcības plānu kopējai **Latvijas, Lietuvas un Somijas sadarbībai** šādās kultūrpolitikas un kultūras administrēšanas jomās: informācijas sistēmas loma kultūrpolitikas lēmumu pieņemšanā; kultūras administrēšanas struktūra valsts, reģionu un pašvaldību līmenī; menedžmenta nepieciešamība mākslas un kultūras sektorā.

■ Lai veicinātu un attīstītu Eiropas nozīmes kultūras mantojumu, popularizētu to un padarītu pieejamu plašākai sabiedrībai, Latvija piedalās Eiropas Savienības programmā RAPHAEL. 1999. gadā sadarbībā ar Somiju, Zviedriju un Igauniju īstenots projekts – kultūrizglītības iestāžu audzēkņu ceļojošā mākslas izstāde **“Baltic sea four”**. No Latvijas projektā piedalījās Rīgas Lietišķās mākslas koledžas audzēkņi. (Latvijas dalības maksa projektā – 12614 EIRO).

■ Pēc Latvijas kultūras darbinieku ierosinājuma Dānijas Kultūras ministrija piešķīra Dānijas Kultūras institūtam naudas līdzekļus mācību rīkošanai Baltijas reģiona kultūras ierēdņiem. Projekta **“Kultūras menedžmenta loma reģionālās kultūras attīstībā”** 1.kārta tika īstenota Nidā, Lietuvā (01.-05.05.1999.). Piedalījās : Igaunijas, Lietuvas, Latvijas, Kaļiņingradas, Polijas, Ungārijas, Dānijas kultūras darbinieki. Projekta 2.kārtā Dānijā (26.09.- 05.10.1999.) no Latvijas piedalījās desmit galvenie valsts kultūras inspektori.

■ Muzeju valsts pārvalde 1999.gadā programmas LEONARDO DA VINCI ietvaros realizēja projektu **“Pieredzes apmaiņa muzeju darbības jomā”**, kura mērķis – sagatavot lektorus Muzeoloģijas studiju programmai Latvijas Kultūras akadēmijā. Projekta sadarbības partneri – Slovākijas un Nīderlandes muzeji, Eiropas Savienības finansējums (1250 EIRO).

■ Ar Eiropas Padomes atbalstu 1999.gadā tika izdots **“Konferences “Kultūrpolitika Latvijā un Eiropas kultūras procesi” darba kopsavilkums”** latviešu un angļu valodā. (Eiropas Padomes finansējums 916 Ls).

■ 1999.gada 15.decembrī ar Eiropas Padomes atbalstu tika organizēts seminārs **“Kultūras finansēšana ekonomiskā radikālisma apstākļos Latvijā”** (Eiropas Padomes finansējums 2100 Ls).

■ Projekta **“Literatūras ekspresis Eiropa 2000”** sagatavošanai Amsterdamas kultūras institūts finansēja Eiropas rakstnieku (projekta dalībnieku) darbu fragmentu tulkošanu latviešu valodā (3333 EIRO).

■ Sadarbībā ar Eiropas Savienību ir noslēdzies projekts, kas saistīts ar **ieteikumiem likumdošanas sakārtošanā mākslas un antikvāro priekšmetu aprites jomā**. Projekta ietvaros tika analizēta pastāvošā likumdošana un sniegti ieteikumi izmaiņām. Ir izstrādāts projekta gala ziņojums.

MINISTRIJAS FINANSĒJUMS STARPTAUTISKI NOZĪMĪGIEM PASĀKUMIEM 1999.GADĀ

Nr.p.k.	Pasākums	Finansējums (latos)
1.	Veimāra – Eiropas kultūras galvaspilsēta '99	20 000
2.	Baltijas valstu kultūras festivāls Ziemeļvalstīs 2001. gadā	2 900
3.	6.Starptautiskais deju festivāls "Sudmalīņas"	6 000
4.	Baltijas valstu kultūras dienas Monpeljē	1 900
5.	Venēcijas biennāle	26 000
6.	Studijas Gerlicas kultūrmenedžmeta augstskolā	3 500
7.	Starptautiskās sadarbības projekts – Valsts Akadēmiskais koris "Latvija" un Krievijas Valsts Akadēmiskais simfoniskais orķestris - Ludviga van Bēthovena "Missa Solemnis" atskaņojums Maskavā	2600
8.	Starptautiskais kongress "Informācijas tehnoloģijas un kultūra" Itālijā, Romā	1 624
9.	Projekta "Grietīņa runā faustiski" prezentācija Hamburgā	943
10.	Starptautiskais seminārs par bibliotēku likumdošanu Prāgā	275
11.	Baltijas jaunākās literatūras tulkojumu lasījumi Kulturhuset Stokholmā	340
12.	Starptautisku jauktās komisijas sēdes: Latvija - Flandrija	2 152
	Latvija – Vācija	921
	Latvija - Ķīna	80
13.	UNESCO ģenerālkonference Parīzē (tika ietverts jautājums par Latvijas Nacionālās bibliotēkas celtniecības projekta iekļaušanu UNESCO atbalstāmo projektu sarakstā)	1 439
14.	Seminārs ART FOCUS	445
15.	Projekts "Literatūras ekspresis Eiropa 2000"	10 000
16.	Baltijas valstu kultūras komisijas sēde Igaunijā	157
17.	ARS BALTICA fotoizstāde "Vai tu mani dzirdi"	1 753
18.	Starptautiskā konference par bērnu literatūras jautājumiem Somijā, Vāsā	379
19.	Starptautiskā konference "Publiskās bibliotēkas un informācijas sabiedrība" Kopenhāgenā	396
20.	Starptautiskā konference Veimārā	462
21.	Konference "Kultūras finansēšanas avoti un ekonomika" Itālijā, Florencē	2 133
22.	I Starptautiskais mūzikas industrijas forums "Forte Riga '99"	15 635
23.	Konference "Industriālais mantojums Baltijā un Ziemeļvalstīs" Somijā, Helsinkos	45
24.	Baltijas jūras valstu kultūras ministru 4.konference Gdaņskā	1 263
25.	Projekts "Kultūras menedžmenta loma reģionālās kultūras attīstībā" Dānijā	109
26.	6.Baltijas – Ziemeļvalstu kultūrapmaiņas asociācijas sanāksme Zviedrijā, Stokholmā	428
27.	Starptautiskā konference "Muzeji un kultūrtūrisms"	1 378
28.	5.Mākslas un kultūras menedžmenta konference Somijā, Helsinkos	47
29.	Starptautiskais festivāls "Obersdorfas Mūzikas vasara" Vācijā	940
30.	IX Baltijas jūras valstu leļļu teātru festivāls Rīgā	1 045
31.	ARS BALTICA – "Māksla veselības iestādēs" Jūrmalā	1 790
32.	Konference "EIRO kultūras un ekonomikas modeli" Briselē	514
33.	"Kultūras menedžmenta loma reģionālās kultūras attīstībā" Nidā	263
34.	Seminārs "Stokholmas – Eiropas kultūras galvaspilsētas '98 pieredze"	400
35.	UNESCO un Ukrainas valdības starptautiskā konference "Demokrātiska valsts pārvalde un mierīgas līdzāspastāvēšanas kultūra Austrumeiropas, Centrāleiropas un Dienvideiropas valstīs" Ukrainā, Kijevā	42
36.	J.Vitola 2.starptautiskais vokālistu konkurss	5 954

Kopā:

116 252

PASĀKUMI MINISTRIJAS DARBĪBAS UZLABOŠANAI

- Tiks ieviests integrēts gada darba plāns, kas aptvers ministrijas centrālā aparāta un padotībā esošo valsts pārvaldes iestāžu galvenos uzdevumus un valdības deklarācijas īstenošanai plānotos pasākumus.
- Politikas ilgtermiņa plānošanai kalpos nacionālā programma "Kultūra".
- Tiks izvērtēta iespēja atsevišķas valsts funkcijas deleģēt radošām profesionālām organizācijām (t.sk. radošo darbinieku profesionālo reģistru uzturēšanas un pārstāvības funkcijas nozīmīgās starptautiskās kultūras organizācijās).
- Bezpeļņas organizācijai valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "NĪ" tiks deleģētas Kultūras ministrijas valdījumā esošo nekustamo īpašumu un autotransporta apsaimniekošanas stratēģijas izstrādes un investīciju piesaistes funkcijas.
- Kultūrpārvaldības informatizācijas projekta ietvaros tiks izstrādāta un ieviesta specializēta programmatūra atsevišķu pārvaldes funkciju īstenošanas uzlabošanai, izveidotas jaunas un pilnveidotas esošās automatizētās darba vietas.
- Tiks īstenota personāla apmācības programma informātikā, pakāpeniski ieviesta uz informācijas tehnoloģijām balstīta ministrijas darba plānošanas un datu apmaiņas sistēma.
- Sabiedrības informētības uzlabošanai par norisēm kultūrā tiks attīstīts Kultūras ministrijas WWW lapu projekts, kas aptvers visas plašākās nekomerciālās kultūras nozares.
- Tiks attīstīta iekšējā audita sistēma atbilstoši iekšējā audita stratēģiskajam plānam.
- Tiks ieviesta Kultūras ministrijas īpašumu vienotā uzskaitē.
- Tiks attīstīts Latvijas Laikmetīgā mākslas centra projekts.
- Īstenojot demokrātijas principus valsts pārvaldē, būtisku lēmumu pieņemšanā teātra nozarē tiks iesaistīta 2000.g. izveidotā Teātru padome.
- Sadarbībā ar Valsts Administrācijas skolu un citām organizācijām tiks turpināta ministrijas darbinieku, ierēdņu un ierēdņa kandidātu tālākizglītība.
- TWINING programmas ietvaros tiks realizēts projekts intelektuālā īpašuma aizsardzības uzlabošanai.

STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

Tiek gatavotas parakstīšanai starptautiskās sadarbības programmas kultūrā:

- Latvijas Republikas valdības un **Ēģiptes Arābu Republikas** valdības līgums par sadarbību kultūrā,
- Latvijas Republikas Kultūras ministrijas un **Baltkrievijas Republikas** Kultūras ministrijas vienošanās par sadarbību kultūrā un mākslā.

Kultūras ministrija ir plānojusi uzsākt, kā arī ir jau uzsākusi dalību vairākos nozīmīgos starptautiskos projektos:

- Lai attīstītu, veicinātu, popularizētu kultūras mantojumu, sekmētu radošo procesu, veidotu radošo darbinieku sadarbības tīklus, atbalstītu literāro jaunradi un darbu tulkošanu mazākizplatīto ES tautu valodās, Latvija plānojusi no 2000.gada uzsākt līdzdalību Eiropas Savienības Kultūras jumta programmā **CULTURE 2000**. Programma apvieno sevī līdzšinējās Eiropas Savienības programmas: RAPHAEL, KALEIDOSCOPE, ARIANE.
- Lai veicinātu Eiropas kopražojumu uzņemšanu un izplatīšanu, nepieciešams uzsākt līdzdalību Eiropas Padomes filmu kopražojumu un izplatīšanas atbalsta fondā **EURIMAGES**. Dalībmaksu fondā nosaka, pusēm vienojoties un izmantojot EUROSTAT datus par Latvijas ekonomiku un filmu nozari. Latvijas kā Eiropas Padomes dalībvalstij ir tiesības būt par šī fonda locekli (Dalībmaksa 60 000 Ls).
- Latvijas līdzdalība Eiropas savienības audiovizuālās nozares atbalsta programmā **MEDIA PLUS** veicinās speciālistu apmācību, projektu izstrādāšanu un izplatīšanas veicināšanu. Priekšnoteikums dalībai šajā programmā – Radio un Televīzijas likuma harmonizācija ar Eiropas Savienības direktīvu "Televīzija bez robežām". Dalības maksu aprēķina kā procentu no iekšzemes kopprodukta + 7% administratīvie izdevumi. Programma uzsāk darbību ar 2001.gadu (Dalības maksa 55 000 Ls).
- Ar mērķi apzināt situāciju Latvijā visās grāmatniecības jomās, pilnveidot pastāvošo likumdošanu, izstrādāt pasākumu plānu Eiropas Padomes rekomendāciju ieviešanai, nepieciešama Latvijas iesaistīšanās Eiropas Padomes programmas "Grāmatas un arhīvi" projektā "**Valdība mīl grāmatas (arī elektroniskās)**". 2000.gadā paredzēta Eiropas Padomes ekspertu vizīte Latvijā, kas tiek apmaksāta no Eiropas Padomes līdzekļiem.
- Lai veicinātu starpvalstu sadarbības programmu un projektu īstenošanu kultūrizglītībā, Kultūras ministrija iesaistījusies programmā **LEONARDO DA VINCI**.
- Ar 43 Eiropas valstu piekrišanu nolemts, ka 2001. gadā oficiālā **Eiropas kultūras mantojuma dienu atklāšanas ceremonija** notiks Rīgā, Tās ietvaros plānota Eiropas ministru konference, Eiropas kultūras mantojuma direktoru sanāksme u.c. pasākumi. (Pasākuma finansēšanai paredzēti līdzekļi: no valsts – 50 000 Ls; pašvaldību – 100 000 Ls; privātie – 100 000 Ls; ārvalstu – 25 000Ls).

- Kopš 1994.gada sadarbībā ar Eiropas Padomes Kultūras mantojuma departamentu un iesaistītajiem ekspertiem no Zviedrijas, Anglijas, Francijas un Dānijas tiek realizēts projekts **“Abavas ieleja”** ar mērķi pabeigt teritoriālās plānošanas procesu, strādāt pie Abavas ielejas iekļaušanas Pasaules kultūras mantojuma sarakstā un izstrādāt tās saglabāšanas un attīstības plānu. (Valsts –25 000 Ls, Eiropas Padome – 15 000 Ls).

- Sadarbībā ar Eiropas Padomes Kultūras mantojuma departamentu un ekspertiem no Beļģijas turpinās projekts **Likumdošanas pilnveidošana kultūras mantojuma jomā**, kura ietvaros tiek veikts likumdošanas sakārtošanas darbs kultūras mantojuma jomā, izstrādāti dokumenti par likumdošanu latviešu un angļu valodās (Finansējums : valsts 10 000 Ls; Eiropas Padome – 15 000 Ls).

- No 1997.gada līdz 2001.gadam sadarbībā ar Eiropas Padomes Kultūras mantojuma departamentu , Portugāli, Dāniju, Franciju tiek realizēts projekts **“Amatu apmācība Latvijā”**. Projekta mērķi:1) vienotu profesionālās apmācības standartu noteikšana kultūras mantojuma jomā; 2) amatnieku apmācība un zināšanu apmaiņa, orientējoties tieši uz kultūras mantojuma restaurāciju un saglabāšanu 3) amatu apmācības centru izveide Rīgā, Abavas ielejā un Daugavas ielejā. (Finansējums : valsts –80 000 Ls, ārvalstu– 340 000Ls).

- Sadarbībā ar Eiropas Padomi tiek realizēts projekts **“Daugavas ieleja”**. Tā mērķis - sakārtot Daugavas ielejas kultūrvēsturisko teritoriju. Projektu paredzēts īstenot līdz 2005.gadam.

- Kopš 1996. gada Latvija piedalās projektā **“Koka pilsētas”** sadarbībā ar Zviedriju, Somiju, Norvēģiju, Igauniju, Lietuvu, Krieviju. Projektam ir 25 gadus ilga vēsture, tā mērķis ir radīt sabiedrībā pārliecību par koka vēsturisko ēku lomu veselīgas un ilgtspējīgas pilsētvides attīstībā (ārvalstu finansējums 300 000 Ls).

- Kopš 1998. gada sadarbībā ar Norvēģijas nacionālās kultūras mantojuma pārvaldi, lai veicinātu koka mantojuma saglabāšanu un aizsardzību Rīgas vēsturiskajā centrā, tiek realizēts projekts **“Rīgas koka mantojums”** (Valsts finansējums 3 000 Ls).

- Kopš 1998. gada sadarbībā ar Eiropas Padomi tiek izstrādāts **Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības projekts** (Finansējums: valsts – 25 000 Ls; Eiropas Padome – 50 000 Ls).

- Lai aktualizētu tradicionālās kultūras vērtības un integrācijas procesā iesaistītu plašu sabiedrību, Rīgā 2000.gada jūlijā paredzēts Starptautiskais folkloras festivāls **“Baltica'2000”** (Kopējais finansējums - 194 000 Ls).

- 2000. gadā no 28.jūnija līdz 2.jūlijam Norvēģijā notiks **Baltijas un Ziemeļvalstu Dziesmu svētki**. Šis ir lielākais pasākums latviešu kultūras eksportam, tajā piedalīsies 1000 dalībnieki no Latvijas, tas veicinās kultūras apmaiņu un kultūras sakaru attīstīšanu (Kopējais finansējums - 154 500 Ls).

- 2001.gada maijā Stokholmā tiks realizēts Baltijas kultūras centra projekts **“Baltijas dienas Skansenā”**, popularizējot tradicionālo Baltijas kultūru Zviedrijā. Projekta sadarbības partneri: Latvija, Lietuva, Igaunija, Skansena muzejs Stokholmā, Stokholmas pilsēta, Baltijas kultūras centrs, Zviedrijas institūts.
- 2001.gadā Latvijā un 2002.gadā Zviedrijā paredzēts realizēt Latvijas un Zviedrijas muzeju sadarbības projektu **“Trīs zvaigznes – trīs kroņi”**. Projekts ietver izstādi un grāmatu, kā arī konferenci par Latvijas un Zviedrijas vēsturiskajām saiknēm gadsimtu gaitā.
- Parīzē “Cilvēka muzejā” 2001.gadā tiks realizēts projekts **“Latviešu tautas vēsture un tradīcijas”** – izstāde Latvijas kultūras un vēstures popularizēšanai. Izstādes ietvaros paredzēti semināri, filmu demonstrēšana, koncerti, suvenīru tirdzniecība.
- 2001.gadā paredzēts **Baltijas valstu kultūras festivāls Ziemeļvalstīs**.
- 1998.gada 28.maijā ES valstu kultūras ministri pieņēma lēmumu piešķirt Rīgai tiesības 2001.gadā rīkot Eiropas kultūras mēnesi. 2001.gadā laikā no 29.jūlija līdz 23.septembrim paredzēta projekta **“Rīga 2001 – Eiropas kultūras mēnesis”** realizācija ar mērķi pievērst Eiropas valstu vadītāju un to iedzīvotāju uzmanību Rīgai un Latvijai, veidojot pozitīvu Latvijas tēlu un sekmējot Latvijas iesaisti Eiropas Savienības norisēs; padarīt Latvijas kultūras dzīvi pazīstamāku Eiropā un pasaulē, veicināt kultūras kontaktus ar citām Eiropas valstīm, iepazīstināt Latviju ar Eiropas kultūras norisēm; veicināt tūrisma infrastruktūras attīstību, radīt jaunas darba vietas, ieviest un attīstīt jaunus kultūras pakalpojumus; celt rīdzinieku un Latvijas iedzīvotāju eiropisko pašapziņu, veicināt sabiedrības integrāciju.
- 2000.gada jūnijā Latvija piedalīsies starptautiskajā projektā **“Literatūras ekspresis Eiropa 2000”**. Speciāls vilciens ar 45 Eiropas valstu rakstniekiem, kuru vidū arī trīs no Latvijas: Roalds Dobrovenskis, Amanda Aizpuriete un Māris Čaklais, dosies pa vēsturisko Ziemeļu – Dienvidu maršrutu no Lisabonas uz Maskavu, Rīgā pavadot trīs dienas no 28.-30. jūnijam. Projekta mērķis ir Eiropas valstu valodu un ievērojamo literātu apzināšana un popularizēšana, Eiropas valstu rakstnieku (projekta dalībnieku) darbu apkopošana un izdošana. (Finansējums: valsts 35 000 Ls; PHARE – 350 Ls; Eiropas kultūras fonds – 2 100 Ls).
- 1999.gada septembrī Eiropas Padome sadarbībā ar Eiropas valstīm ir uzsākusi kampaņu par tēmu **“Eiropa – kopīgs mantojums”**. Kampaņa tiek organizēta saistībā ar Eiropas Padomes 50 gadu pastāvēšanas jubileju 1999. gadā un 2000. gada sagaidīšanu Eiropā, un tā turpināsies līdz 2000.gada novembrim. Latvija ir to 47 valstu vidū, kas aktīvi iesaistījusies kampaņas rīkotajos pasākumos. 2000. gada 10. martā Eiropas Padomes Kultūras mantojuma komitejas sēdē Strasbūrā tika nolemts, ka kampaņas **“Eiropa – kopīgs mantojums” oficiālā noslēguma ceremonija** visām Eiropas valstīm var tikt organizēta tieši Latvijā, 2000. gada novembrī. (Noslēguma ceremonijas izmaksas 100 000 Ls, Eiropas Padome – 6000 Ls).

- 1999.gadā uzsākts **"Latvijas - Zviedrijas sadarbības projekts mantojuma saglabāšanai: Ungurmuīža – Rāmava - Sabile"** . Projekts ir abu valstu kopīgi finansēts (Zviedrijas valsts ieguldījums ir 11 000 zviedru kronu, Latvijas valsts ieguldījums 70 000 Ls). Projekta noslēgums paredzēts 2001.gada oktobrī. Projektu no Zviedrijas puses koordinē *National Heritage Board, Conservation Department of Sweden (Riksantikvarieämbetet)*, tā realizācijā piedalās Latvijas un Zviedrijas kultūras mantojuma speciālisti un katra objekta projekta izstrādāšanai īpaši pieaicināti arhitekti.

- Starptautiskā kultūras projekta **ARS BALTICA** ietvaros paredzētas Latvijas mākslinieku izstādes Kotkā, Somijā 2000.gadā no 9.jūnija līdz 3.septembrim; Raumā, Somijā no 2000.gada 19.augusta līdz 20. oktobrim; Kaļiņingradā, 2000. gada septembrī - oktobrī un Ziemeļvalstīs (Finansējums 15 000 Ls).

- 2000.gadā no 23. jūnija līdz 24. septembrim Ļubļanā Latvijas mākslinieki piedalīsies Eiropas jauno mākslinieku biennālē **"Manifesta –3"** .

- Helsinku – Eiropas kultūras galvaspilsētas 2000 programmā **ART GENDA** piedalīsies Latvijas jauno mākslinieku projekts (E-LAB u.c. elektronisko mediju grupa).Sadarbības partneris un līdzfinansētājs – Rīgas dome. Finansējums no Kultūrkapitāla fonda. Īstenošanas termiņš – 2000. gada maijs.

- Sākts darbs pie starptautiskās tēlniecības kvadriennāles **Rīga-2000** sagatavošanas un koncepcijas izstrādes. Sadarbības partneris un līdzfinansētājs – Rīgas dome. Finansējums no Kultūrkapitāla fonda. Īstenošanas termiņš – 2000. gada jūnijs – jūlijs.

- Starptautiskā projekta ARS BALTICA programmas ietvaros sākts darbs pie Latvijas ekspozīcijas sagatavošanas Starptautiskajai grafikas biennālei **"Kaļiņingrada – Kēnigsberga 2000"**. (Kultūrkapitāla fonda finansējums). Īstenošanas termiņš – 2000. gada septembris – oktobris.

- LR Kultūras ministrijas un Krievijas Federācijas kultūras ministrijas sadarbības ietvaros tiek gatavota izstāde **"SKULMJU DZIMTA. XX."** Valsts Tretjakova galerijā Maskavā 2000. gada pavasarī. Sadarbības partneri - Rīgas galerija, Valsts Tretjakova galerija, Valsts Mākslas muzejs, Rīgas dome, izdevniecība "Jumava". Finansējums – KM budžets, Kultūrkapitāla fonds, sponsori.

PLĀNOTIE ZINĀTNISKIE PĒTĪJUMI

- **Kultūras decentralizācija, sociālo procesu analīze un to ietekme uz kultūras nozares attīstību novados.**

Pētījuma rezultātā tiks noskaidrots, kādas ir sociālo procesu tendences, kas nosaka kultūras decentralizāciju; kādas ir kultūras decentralizācijas tendences dažādos Latvijas novados un kā sekmēt kultūras decentralizāciju Latvijas novados.

Iegūtie rezultāti tiks izmantoti kultūrpolitikas programmu veidošanā, kuru mērķis ir sekmēt kultūras decentralizāciju, tās attīstību dažādos Latvijas novados.

Darba izpildītājs - Tirgus un sociālo pētījumu centrs *Baltijas datu nams* (Finansējums - 4 000 Ls).

■ **Marginalizācijas procesu izpēte Latvijas pilsētu iedzīvotāju vidū.**

Pētījuma rezultātā tiks noskaidrots, kādi ir galvenie marginalizācijas faktori lielākajās Latvijas pilsētās un atklāti apstākļi, kas var mazināt marginalizāciju dažādās iedzīvotāju grupās.

Pētījuma rezultāti tiks izmantoti integrācijas programmu izstrādei, lai sekmētu Latvijas lielo pilsētu iedzīvotāju marginalizācijas mazināšanos.

Darba izpildītājs - Tirgus un sociālo pētījumu centrs *Baltijas datu nams* (Finansējums 4150 Ls).

■ **Bibliotēku ekonomika – pakalpojumi, finansēšana un darbības efektivitāte.**

Pētījuma mērķis ir precizēt bibliotēku funkcijas jaunajos apstākļos un to izpildes nosacījumus; sniegt bibliotēku sistēmas, tai skaitā jaunās Nacionālās bibliotēkas celtniecības, ekonomisko novērtējumu; noskaidrot finansēšanas un finansu avotu dažādošanas iespējas; novērtēt izmaksu atmaksājamību vai darbības efektivitāti.

Pētījuma rezultāti ļaus noskaidrot bibliotēku darbības efektivitāti un nozīmi Latvijas tautsaimniecībā, to paaugstināšanas ceļus, jaunās bibliotēku sistēmas priekšrocības un trūkumus, jaunās Nacionālās bibliotēkas ēkas celtniecības lietderību, bibliotēku finansēšanas modeli.

Darba izpildītājs - BO SIA LZA Ekonomikas institūts. (Finansējums 4 000 Ls).

■ **Latvijas bibliotēku statistika Eiropas Savienības kontekstā.**

Pētījuma gaitā tiks noskaidrota bibliotēku statistikas vienotība valsts līmenī, nacionālās statistikas atbilstība ES direktīvām; bibliotēku statistikas saskaņotība ar UNESCO un starptautiskās standartizācijas praksi bibliotēku statistikas nacionālās programmas pamatprincipi, stratēģija izstrāde.

Iegūtos pētījuma rezultātus izmantos bibliotēku statistikas nacionālās programmas izstrādē, tās ieviešanā visās bibliotēku sistēmās, kā arī bibliotēku statistikas datorizācijā.

Darba izpildītājs - Latvijas Nacionālā bibliotēka. (Finansējums 2 000 Ls).

■ **Kultūras procesi un marginalizācijas problēma.**

Pētījuma mērķis ir marginalizācijas problēmas apzināšana un izpētes iespējas, kā arī marginalizācijas problēmas lokalizācijas virzieni un paņēmieni.

Pētījuma rezultāti tiks izmantoti KM kultūrpolitikas uzdevumu konkrētizācijā tuvāko gadu periodam un Sabiedrības integrācijas programmas izpildes projektu izstrādei.

Darba izpildītājs - LU Filozofijas un socioloģijas institūts. (Finansējums 3 000 Ls).

■ **Kultūras decentralizācija – rīcības programmas projekta izstrāde.**

Pētījuma gaitā tiks noskaidrots, kādi ir galvenie objektīvie un subjektīvie faktori, kuru darbības rezultātā kultūras decentralizācijas process visās kultūras apakšnozarēs nevar noritēt vienlaicīgi un atbilstoši vienotai metodikai, kā arī tiks noskaidrota metodoloģija, kas nepieciešama, realizējot decentralizāciju dažādās kultūras apakšnozarēs.

Pētījuma rezultātus Kultūras ministrija izmantos, sagatavojot dokumentāciju decentralizācijas procesa realizēšanai Latvijā.

Darba izpildītājs - LU Filozofijas un socioloģijas institūts. (Finansējums 3 000 Ls).

THE PUBLIC REVIEW BRIEF SUMMARY

Ministry of Culture is issuing the Public Review for the second time. It reflects main achievements and, perhaps, also failures of last year. For the first time we have prepared a brief summary also for non-Latvian readers.

WHO DEVISES AND IMPLEMENTS CULTURAL POLICY ?

At the policy and decision-making level cultural policy is devised by the Government, the Parliament and the Ministry. Initiatives and activities of the Ministry are based on its statute, the Declaration of the Cabinet of Ministers and the document "Main Cultural Policy Postulates" (approved by the Parliament in 1995).

There are three Departments and four independent Divisions within the structure of the Ministry: Cultural Policy Department, Regional Development Department, Budget and Economic Analysis Department, Audit Division, International Relations Division, Legal Division, Personnel Division.

There are state institutions subordinated to, supervised or controlled by the Ministry. Those involved in cultural policy making are responsible for their own particular sphere, for example, films, museums, arts education, etc.

WHAT WERE THE GENERAL GUIDELINES AND TASKS IN 1999 ?

In their work officials of the Ministry and the institutions subordinated to it have followed the priorities, which have been in the foreground already for several years: strategic planning and sustainable development of all culture fields, decentralisation, maintenance of cultural industries, etc.

Following the Declaration of the Cabinet of Ministers the main task in 1999 was to strengthen the chosen cultural policy course both continuing the existing programmes and developing new ones.

WHAT HAS BEEN DONE IN 1999 ?

Last year has brought essential challenges and changes in different fields of Ministry's activities.

The main novelty was work on the National programme "Culture" which involved both officials and creative individuals. This was our first common effort to actualise the main cultural policy postulates and to recognise culture as an extremely important component of sustainable development, national economy and vice versa. The National Programme "Culture" is a long-term planning document for the period until 2010. It embraces ten sub-programmes. Authors have analysed the general culture scene and each culture field separately, defined main benefits resulting from sustainable development, detailed action plan and concrete financial sources to reap those benefits.

To define the role and rights of creative individuals in society work on the draft law "On organisations and status of the artist" was started. Ministry appreciates the initiative of the Council of Creative Unions to share this responsibility.

In December 1999 the Ministry in co-operation with the Council of Europe, non-governmental organisations and creative unions organised the follow-up to the report "Cultural Policy in Latvia" elaborated within the Council of Europe programme. Participants of the seminar "Financing of Culture under Economic Radicalism Conditions" discussed the main principles of distribution of the state budget allocated to culture, the role of the national endowment for culture Cultural Capital Foundation, the best ways of co-operation between the public and non-governmental sector. The project "National Programme "Culture" " was presented, as well.

The Final Report of the International Conference "Cultural Policy in Latvia and European Cultural Process" held in Valmiera 1998 was published.

As an important step towards integration in the European Union we consider the almost completed harmonisation of the Radio and Television Law with the EU Directive "Television without Frontiers".

In co-operation with the non-governmental organisations the Performers and Phonogram Producers Collecting Society "Laipa" was established.

The Ministry has continued its tradition and awarded Ministry's annual prizes for great achievements both in professional and amateur art. 15 students and creative individuals received scholarships for 6 or 12 months period. As the part of the scholarship programme the Ministry supported two persons' stay at the Paris International Art Centre Latvian studio.

THEATRE

Accordingly to the Decree of the Cabinet of Ministers issued in 1999 the Russian Drama Theatre gradually will be restructured to a state non-profit company Ltd. The new status should provide certain flexibility acting under the market economy conditions. The former state owned Liepaja theatre has become a municipal theatre company and has improved both artistic quality and financial situation.

The recently established non-governmental organisation "The New Theatre Institute of Latvia" has become one of the leading actors in theatre field. In 1999 its team organised the 3rd International New Theatre Festival Homo Novus and was awarded by the Ministry. In co-operation with the Netherlands and the New Theatre Institute a long-term exchange programme in theatre management was started. In the first seminars almost all Latvian theatre directors participated receiving useful experience.

Thanks to the state financial support the magazine "Theatre Messenger" was improved both visually and in contents.

FILM

In order to promote transparency in the decision making a public body composed of the professionals - the Strategic Council was set up at the National Film Centre. It makes proposals for new legislation initiatives, determines the rules and criteria for the allocation of State support to new film projects. A special unit of the Latvian National Film Centre - the Film Registry - follows-up the legality of film distribution in Latvia.

In the year 1999 the independent producers with the support of the Latvian National Film Centre have produced 3 full-length feature films, 3 short feature films, 3 full-length documentary films, 8 short documentary films (7 of them made within the framework programme Latvia To-day) and 5 animation films.

Latvian National Film Centre has supported also other promotional activities of the film branch - participation in the international film markets, the International Film Forum Arsenals, the national film festival Lielais Kristaps. Since November 1999 a bulletin "Film News" and a magazine of theoretical and analytical studies "Writings on Film" are published.

MUSIC

1999 passed under the Latvian National Opera sign. A lot of work was done to change Opera's legal status and solve financial problems. Despite this upset the staff of the National Opera staged marvellous productions, which gained both national and international fame. Among them were Eugene Onegin by Tchaikovsky, Salome by Richard Strauss, Don Juan by Mozart, ballet Romeo and Juliet by Prokofiev.

In accordance with the agreement signed between the ministers of culture of three Baltic States the Cabinet of Ministers of Latvia issued the Decree on foundation of the KREMERata Baltica Ltd which will serve the Baltic Youth Chamber orchestra led by prominent musician Gidon Kremer.

Via the state budget programme Chamber Music vital concert activities in all Latvian regions and cities were continued. The Ministry participated in the First Music Industry Forum FORTE RIGA and published the booklet "Music in Latvia".

Nine musicians and musical collectives received the Grand Music Prize for the achievements in 1999. Latvian composer Ādolfs Skulte was awarded for the lifelong contribution to development of Latvian music.

VISUAL ART

The Ministry has supported various large-scale visual art projects both organisationally and financially. The bulk was given to the projects of international significance, which shaped the Latvian Image abroad: Latvian Textile art in Prague, Czech Republic; Athens, Greece and Brussels, Belgium; The Second Baltic Photo Triennial (within the international project ARS BALTICA); Latvian exposition in the 48th International Venice Biennial; International conference "Art in Hospitals" in the Vaivari Rehabilitation Centre (within the international project ARS BALTICA).

Ministry's officials prepared a set of documents to sign the tripartite agreement between the Ministry, the Riga City Council and the Soros Contemporary Art Centre on foundation of the "Latvian Contemporary Art Centre" Ltd.

LITERATURE AND PUBLISHING

In 1999 2.652 titles were published whose total number of copies was 7,16 million (2,9 books per inhabitant). In general the total edition of books decreased to the lowest one in last ten years. Prices, in their turn, raised.

The initiative to extend VAT exemption to books didn't bring any concrete outcomes last year.

The Book Council, advisory body to the Ministry, took an active participation in organisation of the Riga Book Fair and the event "The Book of the Year" where the best books in different nominations were eulogised. The prize for translation and popularisation of Latvian literature abroad was awarded for the first time. In 1999 the winner was Juris Kronbergs, translator and author living in Sweden.

Supported by the Ministry Latvians took an active participation in preparation of the international project "Literature Express. Europe 2000".

Latvia joined the Council of Europe programme "Government Loves Books (Electronic Books, too!)" which will be completed this year.

Although financially supported by the state the magazine "Book Review" which reflected book publishing process went bankrupt in fall of 1999.

LIBRARIES

We do believe that 1999 was the year of the change concerning the project of the new National Library building. The Government has expressed its understanding and will to mark financial means in the state budget. During the UNESCO General Assembly in Paris the resolution was passed welcoming the UNESCO member states and international society to invest in this project. The National Library new building is projected by exile Latvian, outstanding architect Gunārs Birkerts, creator of 13 library buildings all over the world. In Latvia we call it the "Castle of Light".

The non-profit state organisation "Library Information Network Consortium" Ltd has continued the project "The Integrated Library Information Network LATLIBNET" – establishment of an integrated information network of 8 libraries of national significance.

The Latvia's Libraries Council has involved actively in preparation of different legal acts, participated in formulation of the national strategy in field of libraries.

MUSEUMS

Five museums were accredited in 1999 becoming the state recognised museums. To improve the quality of museums work the State Authority on Museums has started vocational training course for museums professionals.

Thanks to the British Council financial support a new study course in Museology was included in the curriculum of the Latvian Academy of Culture. Although the first students will be enrolled this year, the lecturers were selected and the studies programme was prepared in 1999.

The Authority has recognised necessity to improve the museum role in society. The Authority issued the brochure "Let's visit museums! Unconventional museum educational programmes for schools".

Museum of the History of Latvia, History of Riga and Navigation Museum and Latvian War Museums have continued the work on the Latvian-Swedish co-project "Three Stars. Three Crowns". In the framework of the project a great exhibition telling about the historical links between our countries will be opened in Latvia in 2001 and in Sweden in 2002.

CULTURAL HERITAGE

The State Inspection for Heritage Protection opened the Information Centre thus initiating an active dialogue with society about heritage protection.

The Inspection has continued the successfully established co-operation with the international organisations (Council of Europe, UNESCO, ICCROM, ICOMOS) and Northern Europe region countries in the field of movable and immovable heritage protection and preservation. The documentation was prepared to include Abava Valley and Jūrmala Wooden Constructions in the UNESCO World Heritage List.

The annual European Heritage Days within the framework of the Council of Europe campaign "Europe – a common heritage. Churches in Latvia" was organised.

The Latvian – Swedish co-operation project "Unguri Manor – Rāmava Manor – Sabile Synagogue" was initiated. The aim of the project is to promote the renovation of this invaluable heritage.

TRADITIONAL CULTURE

In 1999 Strategy and Information Division and Administrative Division were established within the structure of the Latvia's Folk Art Centre.

The Folk Art Centre organised numerous festivals and training programmes. The 4th International Folk Dance festival "Sudmaliņas", the 9th Latvian Amateur Theatre festival, Folklore and Dancing schools, the conference "Traditional Art – Experience and Perspectives in Future Society" should be highlighted among others.

ARTS EDUCATION

The total number of students involved in arts education in 1999 was about 24.350, out of them 1.598 students studied at the academies: Jāzeps Vītols Latvia's Academy of Music, Art academy of Latvia and Latvian Academy of Culture.

For the first time in the history of arts education nine students graduated from the Latvia's Academy of Culture with the master diploma in culture and art management. Being established only two years ago the programme of culture management already has become very popular and required.

The first in Latvia full-time academic programme of Modern Dance was included in the curriculum of the Latvian Academy of Culture.

The efficiency of the arts education system is characterised by the success of our young talents at various competitions and festivals in Latvia and abroad. In 1999 pupils of Latvia's art schools won prizes at 23 international competitions. The Ministry expressed its appreciation to these students and their teachers, as well.

Brilliant Latvian bass Krišjānis Norvelis won Grand Prix of the International Jāzeps Vītols Vocal Competition. Elīna Garanča became the favourite of the Miriama Helina International Vocal Competition, Finland.

NATIONAL ENDOWMENT FOR CULTURE

The national endowment for culture Culture Capital Foundation announced four project competitions in 1999. 1.210 projects were supported in the following fields: literature, music and dance, theatre, cinematography, visual arts and photography, cultural heritage, traditional culture. Totally 2.296.350 Lats were invested in different projects.

A new programme "Grant for the Lifelong Contribution" was established. 182 outstanding artists, actors, musicians, authors, etc. received state grant via the above-mentioned endowment's programme.